ALATI VALMIS

NOORED KOTKAD

Põhikiri
Kodukord

NOORED KOTKAD

PÕHIKIRI
KODUKORD

TALLINN 2004

Noorte Kotkaste põhikiri kinnitatud
Kaitseliidu keskkogu otsusega
22. jaanuarist 2003. aastal nr 1

Noorte Kotkaste Kodukord kinnitatud
Kaitseliidu keskjuhatuse otsusega
29.aprill 2004. aastal nr 6

SISUKORD

Kaitseliidu eriorganisatsiooni "NOORED KOTKAD" PÕHIKIRI lk 9

I Üldsätted lk 9

II Noorte Kotkaste liikmeskond lk 12

Noorte Kotkaste liikmed lk 12

Noorte Kotkaste juhid lk 13

Au- ja toetajaliikmed lk 14

Liikmeks astumine ja Noorte Kotkaste hulgast väljaarvamine lk 14

III Liikmete ja juhtide õigused ja kohustused lk 15

IV Noorte Kotkaste organisatsiooni juhtimine ja tegevuse korraldamine lk 16

V Noorte Kotkaste juhtimine maleva ja sellest väiksema üksuse tasandil lk 20

VI Majandamine, aruandlus ja revideerimine lk 24

VII Tegevuse lõpetamine lk 24

NOORTE KOTKASTE KODUKORD lk 25

I. Üldsätted lk 25

II. Distsipliin lk 25

Üldist lk 25
Seadused ja kombed lk 26
Pöördumine ja tervitamine lk 27

III. Ergutamine ja karistamine lk 28

Ergutamine lk 28

Karistamine lk 31

IV. Sümbolid ja märgid lk 32

Lipu kasutamine lk 34
Tunnus- ja tunnustusmärgid lk 35

V. Vormiriietus lk 39

Üldist lk 39
Vormiriietuse kandmine lk 42
Tunnus- ja tunnustusmärkide kandmine lk 42

VI. Koonduste ja koosolekute pidamine lk 45

Koondused lk 45
Koosolekud lk 46

VII. Asjaajamiskord lk 49

VIII. Koolitus lk 49

Noorhaugaste katsed lk 50
Noorkotkaste katsed lk 51
Juhikatsed lk 52

IX. Väljaõppeüritused lk 52
Väljaõppeürituste planeerimine lk 52

X. Noortemagistritööde koostamise ja kaitsmise kord lk 54

Noortemagistritöödele esitatavad nõuded lk 54
Noortemagistritööde vormistamise kord lk 58

XI. Aukohtu töökord lk 58

LISAD lk 61

Lisa 1
Noorkotkalik tervitus lk 61

Lisa 2
Tunnus- ja tunnustusmärgid lk 62

Lisa 3
Esildise vorm Noorte Kotkaste keskjuhatusele ergutuse taotlemiseks lk 64

Lisa 4
Vormiriietus lk 65

Lisa 5
Koonduse korralduse näidiskord lk 65

Lisa 6
Piduliku koonduse läbiviimise näidiskord lk 66

Lisa 7
Algajate vastuvõtmise näidiskord lk 68

Lisa 8
Noorte Kotkaste tõotuse andmine lk 69

Lisa 9
Koosoleku kvoorumilehe näidis lk 71

Lisa 10
Tervisliku seisundi leht lk 71

Lisa 11
Esildise vorm noortemagistritöö teema kinnitamiseks lk 72

Lisa 12
Taotluse vorm noortemagistritöö kaitsmiseks lk 73

Lisa 13
Noortemagistritöö vormistamine lk 74

KAITSELIIDU ERIORGANISATSIOONI "NOORED KOTKAD" PÕHIKIRI

I Üldsätted

1. Kaitseliidu eriorganisatsioon Noored Kotkad (edaspidi: Noored Kotkad) on avalik-õigusliku juriidilise isiku struktuuriüksusena tegutsev vabatahtlik skautlik poiste organisatsioon, mille tegevuse eesmärk on isamaalises vaimus kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks. Noored Kotkad on Kaitseliidu eriorganisatsioonina asutatud 27.mail 1930.aastal.

2. Noorte Kotkaste tegevuse üldised alused, liikmeskonna, ülesehituse, juhtimise alused sätestab käesolev Noorte Kotkaste põhikiri (edaspidi: põhikiri).

3. Noortel Kotkastel on kodukord, millega kehtestatakse täpsemalt organisatsiooni sisemine korraldus. Kodukorras sätestatakse:
   3.1. Noorte Kotkaste seadused ja kombed;
   3.2. lippude, embleemide, tunnus- ja tunnustusmärkide statuudid ja vormiriietuse ning sümboolika kasutamise kord;
   3.3. noortemagistritöödele esitatavad nõuded ja nende koostamise kord;
   3.4. koosolekute ja ürituste pidamise kord;
   3.5. asjaajamise kord;
   3.6. muud sisemise korralduse küsimused, mida ei reguleeri käesolev põhikiri või õigusaktid.

   Noorte Kotkaste keskjuhatuses läbiarutatud ja aktsepteeritud Noorte Kotkaste põhikirja ning kodukorra muutmise ettepanekud esitab Noorte Kotkaste peavanem kinnitamiseks Kaitseliidu keskjuhatusele.
4. Noortel Kotkastel on liikmete järgu- ja erialakatsetel ning vabatahtlike juhtide ettevalmistusel põhinev organisatsioonisisene koolitussüsteem, mille töötab välja Noorte Kotkaste keskjuhatus ja mille kinnitab peavanem.
5. Noortel Kotkastel on oma lipp, ühtne vormiriietus ja muu sümboolika (sh tunnus- ja tunnustusmärgid, liikme- ja juhikaart), mille kujunduse

ja statuudid kinnitab Kaitseliidu keskjuhatus.

6. Noorte Kotkaste maleval on ja malevkonnal võib olla oma lipp, pitsat ja muu sümboolika, mille statuudid kinnitab Noorte Kotkaste keskjuhatus. Noorte Kotkaste malevkonnast väiksemate üksuste sümboolika kinnitab Noorte Kotkaste maleva juhatus.

7. Noorte Kotkaste organisatsiooni eesmärgist tulenevad järgmised ülesanded:
   7.1. arendada noortes tööarmastust, ettevõtlikkust, otsustusvõimet, iseseisvat tegutsemisoskust, tahtejõudu, visadust ning juhtimis- ja organiseerimisvõimet;
   7.2. kasvatada noortes armastust oma kodu ja isamaa vastu, suurendada noortes usku Eesti kaunimasse tulevikku, tahtmist töötada isamaa heaks ja valmisolekut astuda vajaduse korral välja isamaa kaitseks;
   7.3. süvendada noortes tasakaalukust, kõlbelisust, ausameelsust, vanemate ja oma juhtide austamist, südamlikkust, lahkust ja viisakust;
   7.4. arendada noorte kehalisi võimeid mitmekülgselt ja harmooniliselt;
   7.5. harjutada noori järgima tervislikku eluviisi, isikliku ja ühiskondliku hügieeni reegleid;
   7.6. valmistada noori ette hädasolijate abistamiseks.

8. Noorte Kotkaste juhtlause on “Isamaa auks ole valmis!” ja vastus sellele ”Alati valmis!”.

9. Noorte Kotkaste organisatsioonil on eesmärgi saavutamiseks õigus käesolevas põhikirjas ning teistes õigusaktides sätestatud korras:
   9.1. korraldada laste- ja noorteüritusi, sh puhke-, spordi- ja õppelaagreid, seminare, matku;
   9.2. anda autasusid ning tunnus- ja tunnustusmärke;
   9.3. anda välja infokandjaid, sh õppematerjale;
   9.4. korraldada liikmete ja vabatahtlike juhtide väljaõpet;
   9.5. sõlmida koostööleppeid teiste institutsioonidega.

10. Kui Noorte Kotkaste tegevusega kaasneb või võib kaasneda varaliste kohustuste võtmine ning aruandluse esitamine väljapoole Kaitseliitu, siis sõlmitakse vastav kokkulepe kohaliku Kaitseliidu maleva nimel selle maleva poolt väljastatud volikirja alusel.

11. Noorte Kotkaste eesmärgi saavutamiseks ja ülesannete paremaks täitmiseks juhib Noorte Kotkaste organisatsiooni peavanem. Organisatsioon koosneb struktuuriüksustest, milleks on:

11.1. Noorte Kotkaste kesksed kollegiaalsed juhtimisorganid:

11.1.1. Pealikute keskkogu – Noorte Kotkaste tegevust korraldav kõrgeim kollegiaalne organ, mis koosneb Noorte Kotkaste malevate pealikutest, peavanemast ja tema abidest;

11.1.2. Keskjuhatus – Noorte Kotkaste pealikute keskkogu koosolekute vaheajal organisatsiooni tegevust korraldav organ, kuhu kuuluvad peavanem ja üks peavanema poolt määratud abi ning kolm pealikute keskkogu poolt valitud liiget;

11.2. Noorte Kotkaste piirkondlikud üksused:

11.2.1. malev – üksus, mille moodustavad Kaitseliidu ühe maleva territooriumil tegutsevad organisatsiooni allüksused (malevkonnad, rühmad, salgad).;

11.2.2. malevkond – vähemalt 100 liikmega üksus, mille moodustavad Kaitseliidu ühe malevkonna territooriumil tegutsevad organisatsiooni rühmad ja salgad;

11.2.3. rühm – üksus, mis koosneb kuni kolmest salgast ning mille asutamisel võib salk olla rühma õigustes;

11.2.4. salk – üksus, kuhu kuulub 4-10 liiget.

11.3. Noorte Kotkaste nõuandva ja toetava funktsiooniga kogud:

11.3.1. Suurkogu – Noorte Kotkaste ülemaaline esinduskogu, mille korraldab keskjuhatus ning kuhu delegeeritakse juhtide hulgast esindajad malevate poolt arvestusega kuni 3 esindajat 100 liikme kohta;

11.3.2. Vanematekogu – organisatsiooni nõuandjaist – silmapaistvaist riigi- ja avaliku elu tegelastest koosnev kuni 20-liikmeline nõukogu;

11.3.3. Magistrite liit – organisatsioonis noortemagistritöö kaitsnud isikute liit;
11.3.4. Sõprade seltsid – vajadusel võidakse moodustada ühendusi organisatsiooni heast käekäigust huvitatud isikutest;
11.3.5. Aukohus – kolmeliikmeline koosseis valitakse pealikute keskkogu poolt ning aukohus töötab keskjuhatuse juures, lahendades vajadusel juhtide ja auliikmetega seotud küsimusi.

II Noorte Kotkaste liikmeskond

12. Noorte Kotkaste organisatsioon on avatud kõigile, kes tunnistavad käesolevat põhikirja:
    12.1. organisatsiooni liikmed võivad olla 8-18-aastased noored, kes elavad alaliselt Eestis;
    12.2. 18-aastased ja vanemad Eesti Vabariigi kodanikud võivad olla organisatsiooni juhid, erandina võivad organisatsiooni liikmete hulgast kujunenud juhid olla nooremad;
    12.3. au- ja toetajaliikmed.

Noorte Kotkaste liikmed

13. Noorte Kotkaste liikmed kannavad üldnimetust noorkotkad, vanuse järgi eristatakse noorhaukaid, noorkotkaid ja kotkaid.

14. 8–11 – aastased kannavad nimetust noorhaukad. Noorhauka lubadus on: ”Luban olla sõnakuulelik, austada oma vanemaid, armastada oma kodu, järgida noorhauka seadusi ja kombeid ning valmistada iga päev kellelegi rõõmu!”

15. 12 – 15 – aastased kannavad nimetust noorkotkad. Noorkotka pühalik tõotus on: ”Kinnitades ausõnaga, annan pühaliku tõotuse teha kõike, mis minu võimuses, et täita oma kohust Eesti isamaa ees, igal ajal aidata oma ligimest, ustavaks jääda noorkotkaste seadustele ja nende järgi tegutseda. Olen alati valmis!”

16. 16 - 18 - aastased kannavad nimetust kotkad. Kotkad võivad olla ka

juhid. Kotkaste juhtlause on ”Mehena meeste ridadesse!”

Noorte Kotkaste juhid

17. Juhid on organisatsiooni liikmeid juhendavad üle 18-aasta vanused isikud, erandina võivad salga- ja rühmapealikud olla nooremad.
    Juhid jagunevad:
    17.1. salgapealikud ja nende abid;
    17.2. rühmapealikud ja nende abid;
    17.3. malevkonnapealikud ja nende abid;
    17.4. malevapealikud ja nende abid;
    17.5. peavanem ja tema abid.

18. Juhte nõustavad ja abistavad isikud on:
    18.1. Kaitseliidu malevate noorteinstruktorid;
    18.2. noortemagistrid;
    18.3. auliikmed;
    18.4. toetajad.

19. Juhid lähtuvad oma tegevuses käesolevast põhikirjast ja teistest õigusaktidest.

20. Salga- ja rühmapealike ettevalmistust hindab Noorte Kotkaste maleva juhatus.

21. Malevkonna- ja malevapealike ettevalmistust hindab Kaitseliidu maleva pealik või maleva juhatuse eriorganisatsioonide eest vastutav liige ning noorteinstruktor. Juhiks võib saada noorteinstruktori juhendamisel vabatahtlikele juhtidele suunatud koolituse läbinud isik või Noorte Kotkaste maleva juhatuse poolt sobivaks tunnistatud isik.

22. Juhile antakse tema staatust tõendav kaart.

Au- ja toetajaliikmed

23. Auliikmeteks valib Noorte Kotkaste pealikute keskkogu Noorte Kotkaste keskjuhatuse ettepanekul isikuid, kellel on erilisi teeneid organisatsiooni ees või kellele organisatsioon tahab osutada erilist austust. Auliikmel on õigus osa võtta Noorte Kotkaste kõikidest üritustest.

24. Toetajaliikmeteks võivad o0lla kõik Noorte Kotkaste heast käekäigust huvitatud juriidilised ja füüsilised isikud, kes aitavad organisatsiooni tegevust arendada.

Liikmeks astumine ja Noorte Kotkaste hulgast väljaarvamine

25. Liikmeksastuja esitab vormikohase sooviavalduse, millel on lapsevanema või eestkostja nõusolekut tõendav allkiri.

26. Liikmeks võetakse vastu rühma pidulikul koondusel pärast seda, kui liikmeksastuja on vähemalt kaks kuud osalenud rühma tegevuses, tutvunud organisatsiooni, selle eesmärkide ja ülesannetega ning rühmapealik on veendunud, et liikmeksastuja järgib Noorte Kotkaste põhimõtteid ja kombeid.

27. Liikmele antakse välja liikmekaart. Liikmeks vastuvõtmise ja organisatsioonist väljaarvamise kinnitab oma kirjaliku korraldusega Noorte Kotkaste malevapealik. Väljaarvamisest teavitatakse väljaarvatud liiget viivitamata.

28. Noorte Kotkaste liikmete nimekirjast arvatakse välja isikud:
    28.1. kelle vanus ületab 18 aastat ;
    28.2. kes kuue kuu jooksul mõjuva põhjusta ei osale Noorte Kotkaste tegevuses;
    28.3. kes on korduvalt rikkunud noorkotkaste seadusi ja kombeid ning kelle kohta rühma- või malevkonnapealik on teinud väljaarvamise ettepaneku Noorte Kotkaste maleva pealikule;

28.4. kes on esitanud sooviavalduse vabatahtlikuks lahkumiseks Noorte Kotkaste organisatsioonist.

29. Väljaarvatud liikmel on õigus oma liikmestaatuse ennistamiseks teha avaldus Noorte Kotkaste maleva juhatusele. Maleva juhatuse otsus on lõplik.

30. Liikmete ja juhtide arvestust peetakse maleva tasandil.

III Liikmete ja juhtide õigused ja kohustused

31. Liikmetel on õigus:
    31.1. osa võtta noorkotkaste üritustest ning kasutada rühma ja maleva varustust ja soodustusi, kui talle pole seatud kitsendusi;
    31.2. saada organisatsioonisisest koolitust ja teavet ning kirjutada noortemagistritööd;
    31.3. kanda Noorte Kotkaste vormiriietust koos omistatud tunnus- ja tunnustusmärkidega ka väljaspool Noorte Kotkaste üritusi, kui selles suhtes ei ole rakendatud keeldu;
    31.4. liikme eeskujuliku ja püüdliku tegutsemise korral olla edutatud või esitatud autasustamiseks;
    31.5. astuda teiste organisatsioonide liikmeks, mille tegevus pole vastuolus käesoleva põhikirjaga;
    31.6. pöörduda oma õiguste kaitseks maleva juhatuse poole.

32. Liikmed on kohustatud:
    32.1. järgima oma igapäevases tegevuses käesolevat põhikirja ja kodukorda;
    32.2. osalema Noorte Kotkaste tegevuses;
    32.3. andma oma kogemusi ja teadmisi edasi organisatsiooni liikmetele;
    32.4. olema eeskujuks teistele noortele;
    32.5. teavitama juhti oma liikmeksolekust mõnes teises organisatsioonis.

33. Liikmed on kohustatud järgima noorkotkaste seaduseid ja kombeid, mis

sisalduvad kodukorras ning millest olulisimad on:
33.1. noorkotkas on iga noorkotka sõber ja nõrgema kaitsja;
33.2. noorkotkas austab seadusi ja organisatsiooni põhimõtteid.
33.3. noorkotkas on hoolas õppija, ei suitseta, ei tarbi narkootilisi aineid ega alkoholi;
33.4. noorkotkas kuulab oma juhi sõna, on distsiplineeritud ja viisakas.

34. Juhtidel on õigus:
34.1. saada organisatsioonisisest koolitust ja teavet;
34.2. saada edutatud ja valitud juhtimisorganitesse;
34.3. olla uuesti valitud oma ametikohale ning lahkuda ennetähtaegselt omal soovil;
34.4. kirjutada noortemagistritööd;
34.5. kanda Noorte Kotkaste vormiriietust koos omistatud tunnus- ja tunnustusmärkidega ka väljaspool Noorte Kotkaste üritusi, kui selles suhtes ei ole talle rakendatud keeldu;

35. Täiskasvanud juhid on kohustatud:
35.1. olema eeskujuks noortele;
35.2. korraldama organisatsiooni noorsootööd vastava struktuuri-üksuse tasandil;
35.3. järgima käesolevat põhikirja ja teisi õigusakte, tundma riigikaitse üldiseid aluseid;
35.4. olema kursis noorsootöö- ja lastekaitsealaste õigusaktidega ja järgima neid oma töös;
35.5. tagama asjaajamise korralduse ja esitama tegevuse aruandeid.

IV Noorte Kotkaste organisatsiooni juhtimine ja tegevuse korraldamine

36. Noorte Kotkaste kõrgeim juht on Kaitseliidu ülem, kes vastavalt oma pädevusele ja teenistuslikule vajadusel täidab juhtimisfunktsioone, mis tulenevad Kaitseliidu ülesannete täitmise vajadusest, sh teeb ettepaneku Noorte Kotkaste juhi ametisse nimetamiseks kaitseväe juhatajale.

37. Noorte Kotkaste peavanem on organisatsiooni juht, kelle ülesandeks on:

37.1. Noorte Kotkaste tegevuse juhtimine ja Noorte Kotkaste esindamine;
37.2. keskjuhatuse töö juhtimine;
37.3. Noorte Kotkaste arengukavade koostamine ja esitamine Kaitseliidu ülemale;
37.4. Noorte Kotkaste koolitussüsteemi korraldamine ning vastavate nõuete kehtestamine;
37.5. Noorte Kotkaste üleriigilise eelarve koostamine;
37.6. Noorte Kotkaste põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks vajalike õigusaktide ja ringkirjade väljatöötamise korraldamine;
37.7. teiste organisatsioonidega koostöö tegemine ja rahvusvaheliste suhete arendamine;
37.8. üleriigilist tähtsust omavate ürituste korraldamise.

Noorte Kotkaste juhtimiseks annab peavanem oma pädevuse piires käskkirju.

38. Noorte Kotkaste peavanemal on üks kuni kolm abi, kelle nimetab ametisse Kaitseliidu ülem peavanema ettepanekul. Peavanema abi ülesandeks on täita peavanema ülesandeid viimase poolt määratud ulatuses. Peavanema abi asendab peavanemat Kaitseliidu ülema vastava käskkirja alusel, kui peavanem ei saa ajutiselt oma ülesandeid täita.

39. Noorte Kotkaste pealikute keskkogu ülesandeks on:
39.1. Noorte Kotkaste vanematekogu liikmete ja keskjuhatuse liik-mete valimine;
39.2. auliikmete valimine Noorte Kotkaste keskjuhatuse ette-panekul;
39.3. ettepanekute tegemine põhikirja ja kodukorra muutmiseks;
39.4. muude Noorte Kotkaste tegevust puudutavate küsimuste lahendamine.

40. Noorte Kotkaste pealikute keskkogu koosolekuid peetakse vähemalt kord aastas peavanema kokkukutsumisel ja juhatamisel ning Kaitseliidu ülema teadmisel. Koosolek on otsustusvõimeline kui kohal on vähemalt pooled pealikute keskkogu liikmed. Otsused tehakse lihthäälteenamusega, kusjuures häälte võrdse jagunemise korral on otsustav peavanema või teda asendava isiku hääl.

41. Noorte Kotkaste keskjuhatuse ülesandeks on:
    41.1. valmistada ette pealikute keskkogu ja suurkogu koosolekud;
    41.2. koordineerida Noorte Kotkaste nõuandvate ja toetavate kogude koostööd;
    41.3. tagada juhtide ja liikmete väljaõppe korraldamine;
    41.4. anda välja organisatsioonisiseseks koolituseks õppematerjale;
    41.5. korraldada malevate varustamine vormiriietega, tunnus- ja tunnustusmärkidega;
    41.6. Noorte Kotkaste malevate ja malevkondade sümboolika kujunduste ja statuutide kinnitamine;
    41.7. omada pidevat ülevaadet allüksustest, liikmeskonnast ja koolitustulemustest;
    41.8. hinnata koostöölepingute projekte ja planeerida koostööd;
    41.9. organiseerida üleriigilise tähtsusega üritusi.

42. Noorte Kotkaste keskjuhatuse koosolekutel otsuste langetamiseks on vajalik lihthäälteenamus, häälte võrdse jagunemise korral on otsustav peavanema või teda asendava isiku hääl. Keskjuhatus on otsustusvõimeline kui kohal on vähemalt kaks valitud liiget ja peavanem. Keskjuhatuse otsused viib ellu peavanem, kellel on ka keskjuhatuse otsuste suhtes vetoõigus. Vetoõiguse kasutamisest tulenevad vaidlused lahendab Kaitseliidu ülem.

43. Noorte Kotkaste keskjuhatuse juures tegutseb kolmeliikmeline aukohus. Aukohus otsustab omaalgatuslikult või mõne liikme või juhi esildise peale juhi noomimise või väljaheitmise vajaduse, auliikmete ebaväärika käitumise juhtumeid ja teeb vastavad staatuse äravõtmise ettepanekud keskjuhatusele. Aukohtu otsuse peale saab kaevata Noorte Kotkaste pealikute keskkogule. Liikmetega seotud samasisulised probleemid lahendatakse Noorte Kotkaste maleva juhatuses.

44. Noorte Kotkaste vanematekogu valitakse kolmeks aastaks Noorte Kotkaste pealikute keskkogu poolt. Igal aastal lahkub üks kolmandik kõige kauem liikmeks olnud vanematekogu liikmetest, kelle asemele valitakse uued liikmed. Igal aastal valivad vanematekogu liikmed endi

seast üheks aastaks esimehe. Endist liiget võib tagasi valida.

45. Noorte Kotkaste vanematekogu täidab järgmisi ülesandeid:
    45.1. annab arvamusi Noorte Kotkaste üldiste tegevus- ja arengusuundade osas;
    45.2. tugevdab võimalusel Noorte Kotkaste majanduslikku alust;
    45.3. arutab peavanema ja vanematekogu liikmete poolt tõstatatud küsimusi.

    Vanematekogu kutsub kokku peavanem või vanematekogu esimees vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord aastas. Koosolek on otsustusvõimeline osavõtjate arvust sõltumata.

46. Noorte Kotkaste magistrite liit koosneb noortemagistritöid kaitsnud isikutest. Magistrite liidu juhatus on 5-liikmeline. Juhatus valitakse noortemagistrite üldkoosolekul. magistrite liidu otsused ja ettepanekud on Noorte Kotkaste keskjuhatusele, peavanemale nõuandva tähendusega. Magistrite liit täidab järgmisi ülesandeid:
    46.1. annab arvamusi organisatsiooni koolitussüsteemi osas;
    46.2. teeb ettepanekuid Noorte Kotkaste metoodiliste materjalide väljatöötamiseks;
    46.3. annab keskjuhatusele ja peavanemale arvamusi organisatsiooni noorsootöö erinevate aspektide kohta.

47. Noorte Kotkaste magistrite liidu töökorra kinnitab peavanem käskkirjaga.

48. Noorte Kotkaste sõprade seltsid võidakse moodustada kohalike Noorte Kotkaste üksuste materiaalse toetamise otstarbeks. Noorte Kotkaste sõprade seltsid tegutsevad iseseisvate juriidiliste isikutena oma põhikirja alusel. Käesoleva põhikirja alusel loodava Sõprade Seltsi loomiseks on vaja kohaliku Kaitseliidu maleva pealiku nõusolek.

49. Noorte Kotkaste suurkogu pädevuses on seisukohtade võtmine peavanema ja pealikute kogu poolt esitatud küsimustes, Noorte Kotkaste põhiliste arengusuundade kooskõlastamine ja kasvatusküsimuste arutamine. Otsuste vastuvõtmine toimub lihthäälteenamusega.

V Noorte Kotkaste juhtimine maleva ja sellest väiksema üksuse tasandil

50. Noorte Kotkaste malev moodustakse territoriaalsuse põhimõttel Kaitseliidu maleva juurde. Kaitseliidu maleva pealik annab Noorte Kotkaste maleva pealikule kasutada Kaitseliidu ruume, vara ja varustust ja osutab abi Kaitseliidu Noorte Kotkaste töö korraldamiseks. Noorte Kotkaste maleval on oma eelarve, mis moodustab Kaitseliidu maleva eelarve autonoomse osa.

51. Noorte Kotkaste maleva pealik juhib maleva tegevust ja esindab malevat. Noorte Kotkaste maleva juhatus valib Noorte Kotkaste maleva pealiku kandidaadi maleva vabatahtlike juhtide hulgast ja Kaitseliidu maleva pealik esitab ta Noorte Kotkaste peavanemale kinnitamiseks. Malevapealik, kes kinnitatakse ametisse kolmeks aastaks, on aruandekohustuslik Kaitseliidu maleva pealiku ja Noorte Kotkaste keskjuhatuse ning Noorte Kotkaste maleva juhatuse ees. Noorte Kotkaste maleva pealik annab oma pädevuse piires korraldusi, et tagada noorsootöö korraldus maleva tasandil.

52. Noorte Kotkaste maleva pealik esitab malevapealiku abi kandidaadi kinnitamiseks Kaitseliidu maleva pealikule. Malevapealiku abi kinnitatakse ametisse kolmeks aastaks.

53. Kaitseliidu maleva noorteinstruktor vastutab Kaitseliidu maleva pealiku ees organisatsiooni piirkondliku maleva tegevuse eest. Noorteinstruktor abistab ja nõustab Noorte Kotkaste maleva pealikku, kindlustades koostöö Kaitseliidu malevaga ning koordineerides vabatahtlike juhtide osalemist organisatsiooni noorsootöös. Noorteinstruktori ülesanded täpsustatakse töölevõtmisel lähtuvalt käesolevast põhikirjast ja teistest õigusaktidest ning need on esitatud tema ametijuhendis.

54. Noorte Kotkaste maleva juhatuse moodustavad Noorte Kotkaste maleva pealik, tema abi, ning lisaks kaks juhti maleva pealikute kogu valikul. Noorte Kotkaste maleva juhatuse koosseisu kinnitab Kaitseliidu maleva pealik käskkirjaga, igal aastal vahetatakse välja üks juhatuse liige. Juhatuse koosolekud kutsutakse kokku vähemalt üks kord kvartalis. Koosolek on

otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt pool juhatuse liikmetest ja malevapealik. Juhatuse tegevuses osaleb sõnaõigusega noorteinstruktor. Küsimused otsustatakse lihthäälteenamusega.

Noorte Kotkaste maleva juhatus:

54.1. omab ülevaadet maleva tegevusest ja liikmeskonnast;
54.2. kooskõlastab maleva tööplaani;
54.3. teeb maleva tööst kokkuvõtteid ja esitab aruandeid Noorte Kotkaste keskjuhatusele;
54.4. kooskõlastab maleva eelarveprojekti, omab ülevaadet eelarve kasutamisest;
54.5. soetab maleva tegevuseks vahendeid ja loob võimalusi õppetegevuseks;
54.6. teostab järelevalvet rühmade ja malevkondade töö üle;
54.7. suunab juhte väljaõppele;
54.8. teeb malevkondade, rühmade juhtide ja juhatuste koosseisude kohta ettepanekuid maleva pealikule;
54.9. teeb Kaitseliidu maleva pealikule ettepaneku Noorte Kotkaste maleva pealiku osas;
54.10. peab arvestust liikmetele omistatud järkude üle;
54.11. avaldab tunnustust või laitust vastavalt oma pädevusele, esitab liikmete ja juhtide kandidatuuri tunnustuse avaldamiseks keskjuhatusele ning peab selle üle arvestust;
54.12. valib maleva esindajad suurkogule;
54.13. korraldab koostööd teiste malevatega;
54.14. tutvustab maleva tegevust üldsusele, sh arendab koostööd piirkonna õppeasutuste ja kohalike omavalitsustega.

55. Noorte Kotkaste maleva pealikute kogu on maleva juhtide üldkogu, mille kutsub kokku malevapealik üks kord aastas tegevusaasta alguses ja hiljem vastavalt vajadusele. Koosolekut juhatab malevapealik. Koosolek on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt malevapealik või teda asendav isik ja esindatud vähemalt pooled maleva rühmadest. Otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, kusjuures häälte võrdsel jagunemisel otsustab koosoleku juhataja hääl.

Noorte Kotkaste maleva pealikute kogu koosolekul osalevad Noorte Kotkaste maleva pealik ja tema abid, Noorte Kotkaste malevkondade

pealikud ja rühmade pealikud.

Noorte Kotkaste maleva pealikute kogu koosolekul võivad osaleda Kaitseliidu maleva pealik või tema abid, noorteinstruktor, maleva juhatuse liikmed, malevkondade pealikud.

Noorte Kotkaste maleva pealikute kogu:

55.1. annab hinnangu maleva tegevusele;

55.2. valib maleva juhatuse liikmed;

55.3. kinnitab juhatuse kavandatud ürituste plaani ning tegevussuunad;

55.4. koordineerib malevkondade ja rühmade tegevust;

55.5. omab ülevaadet maleva vahendite kasutamisest.

56. Noorte Kotkaste malevkonnaks koondatakse vajadusel Kaitseliidu ühe malevkonna piires tegutsevad rühmad ja salgad. Malevkonnad moodustatakse Kaitseliidu kohaliku maleva pealiku nõusolekul Noorte Kotkaste maleva pealikute kogu ettepanekul, malevkonna moodustamise kinnitab Noorte Kotkaste maleva pealik.

57. Noorte Kotkaste malevkonna tegevust juhib Noorte Kotkaste malevakonna pealik, kelle kinnitab ametisse kaheks aastaks Noorte Kotkaste maleva pealik oma korraldusega. Kandidaadid tuleb eelnevalt kooskõlastada Kaitseliidu maleva pealikuga. Malevkonna juhatuse koosseisu kuuluvad malevkonnapealik ja tema abid ning kuni kolm malevkonna pealikute kogu valitud juhti. Malevkonna juhtimine toimub analoogiliselt maleva juhtimisega.

58. Noorte Kotkaste rühm moodustatakse õppeasutuse, noortekeskuse, Kaitseliidu allüksuste jmt. institutsioonide juurde, kui selleks on alljärgnevad tingimused:

58.1. moodustamine on kooskõlastatud kooli, lasteasutuse vmt. institutsiooni juhiga;

58.2. rühmapealik on noorteinstruktori poolt ettevalmistuse saanud või Noorte Kotkaste maleva juhatuse poolt heaks kiidetud ja ta on valmis rühma tegevuse eest vastutama;

58.3. on vähemalt neli liikmekandidaati.

Rühma asutamiseks ja tegutsemiseks annab loa maleva juhatus

ning selle kinnitab maleva pealik kirjaliku korraldusega, mis on kooskõlastatud Kaitseliidu maleva pealikuga.

Rühmal on nimi, oma värvides kaelarätt ja ülevaade tehtavast tööst, st päevik, liikmete arvestus, tööplaanid, ülevaade projektidest. Rühmal võib olla vimpel.

59. Noorte Kotkaste rühma pealiku kinnitab üheks aastaks ametisse Noorte Kotkaste maleva pealik oma korraldusega, mis on kooskõlastatud Kaitseliidu maleva pealikuga. Rühmapealik peab olema vähemalt 18-aastane ja tal peab soovitavalt olema kotkajuhi järk. Rühmapealik on rühma juht ning ta vastutab rühma noorsootöö korraldamise eest.

Erandina võib juht olla ka noorem, kuid on soovitatav, et ta omandab kotkajuhi järgu aasta jooksul ning talle määratakse täiskasvanud juhendaja kuni täisealiseks saamiseni.

60. Noorte Kotkaste rühmapealiku abi kinnitab ametisse rühmapealik korraldusega. Rühmapealiku abi asendab vajadusel rühmapealikku ning täidab tema antud ülesandeid.

61. Noorte Kotkaste rühma juhatus koosneb rühmapealikust ja tema abist, salgapealikest. Koosoleku kutsub kokku ja juhatab seda rühmapealik. Rühma juhatus:
61.1. kinnitab rühma ürituste plaani;
61.2. koostab rühma tegevusprojektide finantseerimistaotlused;
61.3. lahendab muud rühma tegevusega seotud küsimused.

62. Noorte Kotkaste salgad moodustatakse rühma juhatuse otsusel vähemalt 4-liikmelisena. Salgal on oma nimi. Salgal võib olla vimpel.

63. Noorte Kotkaste salgapealiku valib salga koondus rühmapealiku soovitatud või salga esitatud kandidaatide hulgast ning kinnitab rühmapealik. Salgapealik on salga juht ning vastutab rühma juhi ja rühma juhatuse ees noorsootöö korraldamise eest salgas.

VI Majandamine, aruandlus ja revideerimine

64. Noorte Kotkaste organisatsioon kasutab oma tegevuseks Kaitseliidu poolt eraldatud vara. Teiste isikute poolt Noorte Kotkaste tarbeks antav vara antakse Kaitseliidu omandisse üle sihtotstarbeliselt Noorte Kotkaste organisatsiooni, maleva või malevkonna kasutusse andmiseks.

65. Rahaliste ja materiaalsete vahendite kasutamist Noorte Kotkaste keskjuhatuses revideerivad Kaitseliidu keskrevisjonikomisjon ja pearevident, Noorte Kotkaste malevas – Kaitseliidu kohaliku maleva revisjonikomisjon.

VII Tegevuse lõpetamine

66. Noorte Kotkaste allüksus võib tegevuse lõpetada seoses:
    66.1. Kaitseliidu ümberkorraldamisega;
    66.2. allüksuse liikmete arvu vähenemisega alla selle moodustamiseks vajaliku miinimumpiiri.

67. Noorte Kotkaste tegevuse lõpetamine toimub õigusaktides ettenähtud korras.

KAITSELIIDU ERIORGANISATSIOONI NOORED KOTKAD KODUKORD

I. ÜLDSÄTTED

1. Kaitseliidu eriorganisatsiooni “Noored Kotkad” eesmärgiks on isamaalises vaimus kasvatada poisse vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks.

2. Noorkotkas peab alati meeles, et iga üksiku liikme kohuste täitmisest, distsipliini austamisest ja viisakusreeglitest kinnipidamisest oleneb kogu Noorte Kotkaste organisatsiooni hea nimi. Tema käitumine peab olema eeskujulik, julge ja aus. Noorkotka välimus on alati korralik. Ta kannab ainult neid tunnus- ja tunnustusmärke, mille kandmiseks on tal õigus.

3. Noorkotka pühalik tõotus antakse ainult üks kord.

4. Pealikul on õigus üritusi korraldada ainult oma allüksusele: rühmapealikul rühmale, malevakonnapealikul malevkonnale jne. Pealik võib üritusse kaasata ka teisi isikuid.

II. DISTSIPLIIN

Üldist

1. Noorkotkas loetakse organisatsiooni esindajaks, kui ta osaleb Noorte Kotkaste üritusel või ta kannab noorkotkaste vormiriietust või kui ta esitleb end noorkotkana. Muul ajal tegutseb ta eraelus noorena, kes peab kinni noorkotkalikest seadustest ja kommetest.

2. Liikmele on tema salga, rühma, malevkonna ja maleva pealik

otsesed pealikud. Lähimat otsest pealikut nimetatakse vahetuks pealikuks. Vahetu pealik nõuab oma üksusesse kuuluvatelt noortelt noorkotkaste seadustest ja kommetest kinnipidamist.

3. Kõikidel teistel pealikutel ja Kaitseliidu noorteinstruktoritel on samuti õigus ja kohustus nõuda noorkotkastelt noorkotkalike seaduste ja kommete täitmist.

Seadused ja kombed

4. Noorhaugas ja noorkotkas peavad seadusi ja kombeid mitte ainult tundma, vaid nende järgi iga päev ka käituma. Noorhauka seadused ja kombed on noorkotkale kohustuslikud.

5. Noorhauka kaks seadust:
   5.1. Noorhaugas on sõnakuulelik.
   5.2. Noorhaugas on korralik ja viisakas.

6. Noorhauka kombed:
   6.1. Noorhaugas ei vedele hommikul voodis, vaid tõuseb kohe pärast ärkamist.
   6.2. Noorhaugas korrastab oma voodi ise ega oota, kuni teised seda teevad.
   6.3. Noorhaugas peseb end hoolega ega unusta kõrvu ja kaela.
   6.4. Noorhaugas puhastab oma hambaid, sest ta teab, et hambad on “kõhu sõbrad”.
   6.5. Noorhaugas seisab ja istub sirgelt, mitte kühmus.
   6.6. Noorhaugas viib alustatud töö alati lõpule.
   6.7. Noorhaugas naerab, kui tal on valus ja vilistab, kui tal on raske.
   6.8. Noorhaugas on igaühe vastu lahke ja viisakas.
   6.9. Noorhaugas püüab iga päev kellelegi head teha.
   6.10. Noorhaugas on loomade ja looduse sõber ning kaitsja.

7. Noorkotka raudsed seadused:

7.1. Noorkotkas on hoolas õppija.
7.2. Noorkotkas ei tarvita narkootilisi aineid ega alkoholi.
7.3. Noorkotkas ei suitseta.
7.4. Noorkotkas austab seadusi.

8. Noorkotka kümme seadust:
8.1. Noorkotkast võib usaldada.
8.2. Noorkotkas armastab oma kodu ja on ustav isamaale.
8.3. Noorkotkas on abivalmis.
8.4. Noorkotkas on iga noorkotka sõber ja nõrgema kaitsja.
8.5. Noorkotkas on viisakas ja õilis.
8.6. Noorkotkas on loomade ja looduse sõber ning kaitsja.
8.7. Noorkotkas kuulab oma vanemate ja juhtide sõna ega tee midagi poolikult.
8.8. Noorkotkas on rõõmus, on julge ja naeratab raskustele.
8.9. Noorkotkas on töökas, kokkuhoidlik ja visa.
8.10. Noorkotkas on puhas mõttes, sõnas ja teos.

Pöördumine ja tervitamine

9. Pealikute ja juhtidega suheldes noorkotkad teietavad. Nende poole pöördumisel kasutatakse sõna "härra" või "proua". Näiteks "härra malevkonna pealik X". Pealik, pöördudes alluvate poole, nimetab neid soovitavalt nime järgi, öeldes ette katsejärgu või ametinimetuse, näiteks "noorhaugas X" jne.

10. Noorem tervitab ametikoha poolest või järgult vanemat esimesena. Ühevanused tervitavad üksteist üheaegselt, kuid viisakam tervitab alati esimesena.

11. Alati tervitatakse noorkotkalikult (**vt lisa 1 lk 61**) vormiriietuses olles, muus riietuses ka laagris olles. Avalikes kohtades tervitatakse noorkotkalikult ainult esimesel kohtumisel.

12. Tervitatakse alati püsti seistes.

13. Tervitamisel väljaspool rivi:

13.1. Vormiriietuses noorkotkas pöördub tervitatava isiku poole, vaatab talle silma; samal ajal tõstab parema käe, mille kolm keskmist sõrme on sirgelt koos ja väike sõrm painutatud pöidla alla, järsu liigutusega, ilma peopesa pööramata, õla kõrgusele; käsi jääb randmest painutamata ja moodustab käsivarrega ühtse sirgjoone. Tervitavat jälgitakse peapööramisega kuni möödumiseni, siis lastakse käsi järsult alla ja pööratakse pea otseks. Tervitamine algab umbes 4 meetri kaugusel enne tervitatavat ja lõpeb kohe pärast temast möödumist. Kui mõlemad käed on kinni, tervitatakse pea pööramisega tervitatava poole. Sõidukis istudes tervitatakse tavalise kombe kohaselt.

13.2. Muus riietuses noorkotkas tervitab endast vanemat esimesena, kasutamata noorkotkalikku tervitust.

14. Hümni ametlikul esitamisel ja lipu tervitamisel on noorkotkas valvel seisangus.

15. Rivis tervitab noorkotkalikult ainult üksuse pealik.

III. ERGUTAMINE JA KARISTAMINE

1. Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmeskond – nii liikmed kui juhid – peavad kinni pidama Noorte Kotkaste organisatsiooni seadustest ja kommetest. Distsipliini järgimist toetab ergutamine või karistamine vastavalt kodukorrale.

Ergutamine

2. Noorte Kotkaste organisatsioonis on kasutusel järgmised ergutused: suuline kiitus või tänuavaldus, tänukiri, teenetekiri, diplom, mälestusese, tunnustusmärk (**vt lisa 2 lk 64**).

3. Ergutusi kasutatakse järgmiselt:

3.1. Noorkotkaliku tegevuse eest: suuline kiitus või tänuavaldus, tänukiri, noorhauka hoolsuspael, noorkotka hoolsuspael, noorkotka hoolsusmärk, eeskujuliku noorkotka märk, diplom, ergutamine mälestusesemega.

3.2. Noorkotkaste juhtimise eest: suuline kiitus või tänuavaldus, tänukiri,
teenetekiri, Teenetemärk, Lembitu rist.

3.3 Noorte Kotkaste organisatsioonile abi osutamise eest: suuline tänuavaldus, tänukiri, Aitaja märk, Ustava Sõpruse märk.

3.4. Rahvusvahelise koostöö eest: Välissõbra märk, Concordia märk, Rahvaste Sõpruse medal.

3.5. Noorte Kotkaste organisatsiooni poolt antav kõrgeim autasu eriliste teenete puhul on Põhjakotka märk.

4. Ergutusi annavad:

4.1. Kõik pealikud: suuline kiitus või tänuavaldus.

4.2. Üksuse juhatus: tänukiri, diplom, hoolsuspael, mälestusese.

4.3. Noorte Kotkaste keskjuhatus: kõik punktis 3 nimetatud ergutused, välja arvatud hoolsuspael.

5. Noorhauka hoolsuspael antakse poisile, kellel on vähemalt haukapoja järk ja kes on vähemalt kaks aastat näidanud end püüdliku ja hoolsana.

6. Noorkotka hoolsuspael antakse poisile, kellel on vähemalt pesakotka järk, kes on sooritanud vähemalt neli noorkotka erialakatset ja on vähemalt kaks aastat näidanud end püüdliku ja hoolsana.

7. Noorkotka hoolsusmärk antakse poisile, kellele on antud hoolsuspael, kes onvähemalt aasta olnud endiselt hoolas ja sooritanud võimalikud järgukatsed ja vähemalt kuus erialakatset.

8. Eeskujuliku noorkotka märk antakse noorkotka hoolsuspaela ja noorkotka järku omavale noormehele, keda võib teistele eeskujuks seada.

9. Teenetekiri antakse noorkotkale või juhile, kes on vähemalt ühe

aasta tegutsenud juhina ja saavutanud töös silmapaistvaid tulemusi või abistanud organisatsiooni üleriigilise või maleva tasandi ürituste korraldamisel.

10. Teenetemärk antakse juhile, kelle tööd on eelnevalt tunnustatud Noorte Kotkaste teenetekirjaga ja kes on vähemalt kaks aastat edukalt tegutsenud rühmapealikuna, malevakonna, maleva või keskjuhatuse liikmena või abistanud organisatsiooni üleriigiliste ürituste korraldamisel.

11. Lembitu rist antakse Teenetemärgi omanikule vähemalt 5-aastase tagajärjeka tegutsemise eest malevkonna- või malevapealiku kohal või Noorte Kotkaste keskjuhatuse liikmena.

12. Aitaja märk antakse isikule, kes on Noorte Kotkaste üksusele vähemalt kahe aasta jooksul osutanud abi või kaasabi eest üleriigiliste ürituste korraldamisel.

13. Ustava Sõpruse märk antakse Aitaja märgi omanikule, kui koostöö on kestnud vähemalt viis aastat või eriti tunnustamisväärse kaasabi eest mõne üleriigilise ürituse korraldamisel.

14. Välissõbra märk antakse välismaa noorteorganisatsiooni liikmele, kes on tunnustamisväärselt arendanud sõprust Noorte Kotkaste organisatsiooniga.

15. Concordia märk antakse välismaa noorteorganisatsiooni juhile Noorte Kotkaste organisatsioonile eriti tunnustamisväärse abi osutamisel.

16. Rahvaste Sõpruse medal antakse välismaa noorteorganisatsiooni kõrgemale juhile, kes on noorteorganisatsioonide vahelise sõpruse arendamisel osutanud eriti tunnustusväärset abi Noorte Kotkaste organisatsioonile.

17. Põhjakotka märk on Noorte Kotkaste organisatsiooni kõrgeim

tunnustusmärk, mis antakse eriliste teenete eest Noorte Kotkaste organisatsiooni ja eesti rahva kasuks.

18. Noorte Kotkaste keskjuhatus avaldab tunnustust reeglina organisatsiooni aastapäeva puhul (27. mai) ja organisatsiooni praktilise tegevuse alguspäeva puhul (30. november). Vormikohane esildise (**vt lisa 3 lk 64**) esitavad Noorte Kotkaste malevapealik ja Kaitseliidu maleva pealik Noorte Kotkaste keskjuhatusele vähemalt üks kuu enne vastavat tähtpäeva. Noorte Kotkaste organisatsiooni ergutused antakse Noorte Kotkaste keskjuhatuse otsusel ja organisatsiooni kulul.

19. Teised ergutuste andjad avaldavad tunnustust organisatsiooni liikmetele ja juhtidele vastavalt vajadusele (nt tähtpäevadel, eeskujuliku käitumise või eriliste teenete puhul).

20. Suuline kiitus või tänuavaldus avaldatakse kohe pärast ülesande või teo sooritamist.

21. Tänu võib üksuse pealik avaldada ka kirjaliku korraldusega, mis tehakse teatavaks üksuse rivi ees.

22. Tänukiri antakse pärast ülesande täitmist või pikaajalise tulemusliku tegevuse eest.

Karistamine

23. Noorte Kotkaste organisatsioonis on kasutusel järgmised karistused: suuline märkus, kirjalik noomitus, märgi või vormiriietuse kandmise keelamine määratud ajaks, Noorte Kotkaste organisatsioonist ajutine või lõplik väljaarvamine. Karistus (va suuline märkus) vormistatakse malevapealiku kirjaliku korraldusega.

24. Noorte kotkaste karistamisel võib:
    24.1. Rühma- ja malevakonna pealik – teha liikmele märkuse või noomituse või teha malevapealikule ettepaneku tema

pädevuses oleva karistuse määramiseks.

24.2. Malevapealik – teha liikmele märkuse või noomituse, keelata märgi või vormiriietuse kandmise määratud ajaks.

24.3. Liikme Noorte Kotkaste organisatsioonist ajutise või lõpliku väljaarvamise otsustab Noorte Kotkaste maleva pealik, kinnitades oma otsuse korraldusega.
Väljaarvatud liikmel on õigus oma liikmestaatuse ennistamiseks teha avaldus Noorte Kotkaste maleva juhatusele, kelle otsus on lõplik. Organisatsioonist lõplikult väljaarvatut uuesti liikmeks ei võeta.

25. Igal noorkotkal on õigus ja kohustus teha märkus oma organisatsioo nikaaslasele, vaatamata järgule, kui eiratakse noorkotkaste seadusi ja kombeid või kahjustatakse organisatsiooni mainet.

26. Igal pealikul on õigus ja kohustus oma alluvaid korra ja distsipliini rikkumise või korralduse mittetäitmisel:

26.1. nelja silma all korrale kutsuda;

26.2. korrale kutsuda üksuse rivi ees;

26.3. korduva sõnakuulmatuse korral koonduselt või ürituselt eemaldada;

26.4. korduva sõnakuulmatuse korral esitada kõrgemale taotlus noomituse tegemiseks, mis avaldatakse vastava korraldusena.

27. Pealik võib karistuse teatavaks teha avalikult oma üksuse ees. Karistus kustutatakse kuue kuu möödumisel.

28. Juhi ja auliikme ebakorrektset käitumist arutab aukohus.

IV. SÜMBOLID JA MÄRGID

1. Noorte Kotkaste tööd ja sihte sümboliseerivad kotkamärk ja lipud. Ühtsete sümbolite hulka kuuluvad ka liikme- ja juhikaardid, pitsatid, vimplid, tunnus- ja tunnustusmärgid. Ühtsete sümbolite

kasutuselevõtu otsustab vastavalt Noorte Kotkaste põhikirjale Kaitseliidu keskjuhatus või Noorte Kotkaste keskjuhatus.

2. Noorte Kotkaste organisatsioonil, malevatel ja malevkondadel on oma pitsati kasutamise õigus. Pitsat tuleb eelnevalt registreerida Kaitseliidu Peastaabi kantseleis.

3. Noorte Kotkaste organisatsiooni tunnuseks on kotkamärk. Kotkamärgil on kujutatud põhjakotkas, kelle turjal jõudis Kalev Eesti randa. Kotkas on tugevuse ja jõu sümbol, ta lendab kõrguses, mis peab tuletama Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmetele meelde õilsaid aateid. Kotka silm on tähelepanelik – samasugune peab olema ka Noorte Kotkaste hulka kuuluv noor. Märgil on liiliaõis, mis tähistab puhtust ja korralikkust. Selle kolm haru märgivad noorkotka tõotuse kolme punkti: isamaa-armastust, ligimese aitamist, noorhauka ja noorkotka seaduste ja kommete täitmist. Kolme haru ümbritsev side osutab organisatsiooni noorte sõprusele ja ühtehoidmistahtele. Liilia keskel asetsev Eesti Vabariigi vapp tunnistab, et Noored Kotkad on Eesti Vabariigis tegutsev organisatsioon. Liiliaõis kujutab keskaegse noole otsa, mille keskel on kompassinõel; need kaks kokku sümboliseerivad sirget rada ja ausat sihti, mida mööda peab käima noorkotkalikul rajal kõndija. Märgi all on lint, mille kiri tuletab märgi kandjale meelde tema kohustust olla alati valmis. Lindi ülespoole pööratud otsad tuletavad märgi kandjale meelde, et ta täidaks oma kohustusi rõõmsal meelel.

4. Noorte Kotkaste üldlipul on Noorte Kotkaste organisatsiooni nimi, põhjakotka kujutis ning teisel pool on tekst “Alati valmis!”.
   4.1. Lipu vasak külg on Eesti riigilipu rukkilille-sinist värvi. See värv näitab truudust, sõprust, usaldust ja usku eesti rahva tulevikku. Suunatust tulevikku näitab samuti organisatsiooni sümboli – kotkamärgi – asetus tõusva päikese taustal.
   4.2. Lipu parem külg näitab Noorte Kotkaste seotust Kaitseliiduga. See on kollast värvi ja sellel paikneb kolm stiliseeritud lõvi kujutist. Erinevalt Kaitseliidu lipust on lõvid paigutatud

vasakule ülemisele neljandikule. Lõvid sümboliseerivad ka Noorte Kotkaste organisatsiooni isamaalist olemust. Parema külje alaosal paiknev tekst näitab lipu kuulumist Noorte Kotkaste organisatsioonile.

5. Maleval ja malevkonnal võib olla oma lipp, mille kirjelduse kinnitab Noorte Kotkaste keskjuhatus.

6. Rühma ja salga vimpli kirjelduse kinnitab Noorte Kotkaste maleva juhatus

Lipu kasutamine

7. Noorte Kotkaste üldlippu hoitakse peavanema juures teisi lippe Noorte Kotkaste maleva pealiku määratud kohas.

8. Lipu võib tuua rivisse:
   8.1. kõikidel paraadidel, iseseisvuspäeval, võidupühal, Vabadussõjas langenute mälestamispäevadel, Kaitseliidu asutamispäeval ja organisatsiooni või vastava üksuse aastapäeval;
   8.2. noorte kotkaste tõotuse andmisel;
   8.3. rongkäikudel, millest üksus osa võtab;
   8.4. laagri avamis- ja lõpetamistseremoonial;
   8.5. matustel.

9. Lipp tuuakse rivisse üksuse pealiku kirjaliku korralduse alusel.

10. Lipu väljatoomiseks hoiukohast määrab vastava üksuse pealik lippuri ja kaks autunnimeest – assistenti, kes kõik tunnevad oma kohustusi. Kohustuste juures on olulisim, et lippu hoitaks väärikalt, et sellega ei juhtuks midagi ebasobivat ega halba.
    Kui lipp on alalisest hoiukohast välja toodud, tervitavad seda kõik noored kotkad.

11. Lipu asukoht rivis on üksuse esimese viiru joonel. Assistendid asuvad lippurikõrval, kusjuures esimene assistent asub lipust paremal, teine – vasakul.

12. Lipuga saluteeritakse:
    12.1. Vabariigi Presidendile;
    12.2. välisriigi riigipeale;
    12.3. vabadussõjas langenute mälestusmärkidele.

13. Lipuga tervitatakse:
    13.1. riigihümni;
    13.2. Kaitseliidu ja kaitseväe lippe;
    13.3. paraadi vastuvõtjat tema ilmumisel paraadiplatsile;
    13.4. auvahtkonnas isikut, kelle jaoks on auvahtkond välja pandud.

14. Lipu hoidmisel, sellega saluteerimisel ja tervitamisel lähtutakse "Kaitseväe rivimäärustikus" sätestatust.

Tunnus- ja tunnustusmärgid

15. Noorte Kotkaste organisatsioonis on kasutusel järgmised tunnusmärgid:
    15.1. Organisatsiooni liikme tunnusmärgiks on oksüdeeritud metallist kotkamärk, mis kujutab kaitseasendis püstiseisvat kotkast, kes hoiab ühe jalaga skautluse sümbolit – liiliaõit, mille keskel on riigivapi kujutis ja teise jalaga linti, millel on tekst "Alati valmis!".
    15.2. Üksuse tunnuseks on ümmargune, 65 mm läbimõõduga, tumesinise põhjaga varrukaembleem. Sellel paikneb kotkamärgi kujutis, mille kohal on 6 mm kõrguste tähtedega maleva nimi. Kotkamärk ja tähed on valget värvi.
    15.3. Noorkotka järguastet näitab järgutäpp. Järgutäpp on ümmargune,15 mm läbimõõduga, tumesinisel põhjal valgega tikitud kuusnurkne täht (**vt lisa 2 lk 61**).
    15.4. Kotkajuhi järguastet tähistab oksüdeeritud metallist

rinnamärk, mis kujutab tammepärjaga ümbritsetud kotkamärki.

15.4. Noortemagister kannab kotkajuhi märgiga sarnast märki, millel on pärja ülemiste otste kohale lisatud täht "M" (**vt lisa 2 lk 61**).

15.5. Ametikohatunnustena kannavad pealikud vastaval alusel pealikutärne (**vt lisa 2 lk 62**). Tärn kujutab metalset kuuekandilist tähte, mille keskel asetseb riigivapi kujutis. Eristatakse suurt ja väikest pealikutärni ning need on hõbeda- või kullaläikelised. Suure tärni läbimõõt on 22 mm, väikese – 17 mm. Tärnid kinnitatakse tumesinisest riidest alusele, mida ümbritseb 2 mm laiune rant. Haukarühma pealikul on randi värvuseks roheline, ülejäänud pealikutel sinakashall, maleva pealiku abist kuni maleva pealikuni – hõbedane, peavanemal ja tema abil on rant kuldset värvi.

15.6. Pealikud kannavad vilenööriga vilet. Vilenöör on 5 mm paksune ja selle värvid on alates salgapealiku abist – tumesinine, alates malevapealiku abist – kollane. Noortemagistrid kannavad valget, Kaitseliidu malevate noorteinstruktorid – kollast vilenööri.

15.7. Vormimütsi tormirihmal kannavad rühma- ja malevkonnapealikud hõbepaela, maleva ja keskjuhatuse liikmed kuldpaela, mille laius on 10 mm ja pikkus 30 mm.

15.8. Lippur ja assistendid kannavad vilenöörist punutud akselbante. Lippuri akselbant on metall-halli ja assistendi oma hallikassinist värvi.

15.9. Erialakatse märk on kujundatud vastavalt erialale. Märk on ümmargune, läbimõõduga 35 mm ja helehalli põhjaga.

16. Noorte Kotkaste organisatsioonis on kasutusel järgmised tunnustusmärgid:

16.1. Noorhauka hoolsuspael – 10 mm laiune ja 50 mm pikkune hõbedavärvi kardpael.

16.2. Noorkotka hoolsuspael – 10 mm laiune ja 50 mm pikkune kullavärvi kardpael.

16.3. Hoolsusmärk on 25 mm laiune ja 24 mm kõrgune stiliseeritud

kotkamärk. Kotka pea kohal, tiivanukkide vahel, on kaares 3,5 mm kõrgused tähed “HNK” (hoolas noor kotkas). Märk on oksüdeeritud metallist.

16.4. Eeskujuliku noorkotka märk koosneb E-tähest, mille kõrgus on 32 mm ja laius 29 mm ja mille all on stiliseeritud kotkamärk. Märk on valmistatud oksüdeeritud metallist.

16.5. Teenetemärk on 40 mm läbimõõduga oksüdeeritud metallist märk,mille alus on ristikujuline. Ristiharude vahele on paigutatud stiliseeritud rahvuslikku laadi õiekujutis. Ristiharude ääred on lainelised. Märgi südames asub 20 mm läbimõõduga ringile asetatud kotkamärk. Risti ülemisel harul on sõna “Teenete” ja alumisel harul sõna “eest”.

16.6. Välissõbra märk on 15 mm läbimõõduga sinisel emailringil asetsev kotkamärk; ringi ümbritseb sõõr, mille laius on 3 mm. Sõõri ülemisel poolel on kiri “EESTI NOORED” ja alumisel poolel “KOTKAD”. Ülemise ja alumise poole sõnad on eraldatud kahe 8-harulise tärni kujutusega. Pealkirja sõõri ümbritseb 4 stiliseeritud taimekujutist, mida ühendab geomeetrilise ornamendiga kaunistatud lint. Taimekujutiste alumised osad on paigutatud pealkirja sõõri alla.Märk on oksüdeeritud metallist.

16.7. Concordia märk koosneb 17 mm läbimõõduga sinisel emailringil asetsevast kotkamärgist; ringi ümbritseb 8 mm läbimõõduga sõõr. Sõõri ülemisel poolel on kiri “EESTI NOORED KOTKAD”. Ringi alumise osa keskel on eesti stiilis ornament, mis kujutab sirgjooneliselt stiliseeritud õit kahe kattelehega. Mõlemalt poolt õit lookleb välja taimevars pungakeste ja lehevartega. Märgi ülemine välisserv on kaunistatud seitsme ümarsakiga, mille vahele on asetatud kuus kolmnurka. Märgi üldläbimõõt on 37 mm ja see on valmistatud oksüdeeritud metallist. Märgi lindi keskel on vöökirjaline riba, mille põhivärviks on kollane ja kiri on hele- ja tumepruuni- ning hõbedavärviline. Ribast mõlemal pool on piki linti järjestikku 9 mm laiune rukkililleesinine riba, 0,5 mm laiune valge triip ja 1,5 mm laiune must kant.

16.8. Rahvaste sõpruse medal koosneb 18 mm läbimõõduga sinisele emailringile asetatud kotkamärgist; ringi ümbritseb 4 mm laiune sõõr, mille ülemisel poolel on kiri “EESTI NOORED” ja alumisel poolel “KOTKAD”. Ülemise ja alumise poole sõnad on eraldatud kahe neljaharulise tähega. Pealkirja sõõri ümbritseb eesti stiilis ornament neljast puhkeva õie kujutisest. Õiekujutise sisemised motiivid on kiirelised ja välised lainjad. Õiekujutisi seob lint, millel on neli stiliseeritud taimekujutist. Lindi välisserva õieornamendi paari vaheline osa on kaunistatud kuue madala kumera sakiga. Märgi üldine läbimõõt on 50 mm ja see on valmistatud oksüdeeritud metallist. Märgi lindil on eesti vöökirjaline riba, mille ääres mõlemal pool on 0,5 mm laiune valge triip, 0,5 mm laiune valge triip ja 1 mm laiune must triip.

16.9. Aitaja märk koosneb 18 mm läbimõõduga kollasele emailringile asetatud kotkamärgist, mida ümbritseb eesti stiilis ornament. Ornament kujutab endast puhkenud stiliseeritud õit koos kattelehtedega. Õievarrel on mõlemal pool kaks kattelehekest, millest pealpool asetsev puhkev õiepung ulatub otsaga sõõri. Sõõri ülemisel poolel on viie ümarsakiga kaunistus. Märgi suurim laius on 30 mm. Märk on valmistatud oksüdeeritud metallist.

16.10. Ustava sõpruse märk koosneb 18 mm läbimõõduga emailrõngal asetsevast kotkamärgist, mida ümbritseb neli eesti laadi, stiliseeritud taimekujutist. Taimekujutuste õielehed on kaunistatud nurkjoonistega, mille teravikud on suunatud väljapoole. Taimekujutiste alumises osas on kaht lehekest kujutav ilustus, mille varred ulatuvad teravikena sõõri. Taimekujutisi ühendab nelja geomeetrilise ornamendiga kaunistatud lint. Märgi välismõõt on 38 mm. Märk on valmistatud oksüdeeritud metallist. Märgi lint on 30 mm, mille keskel on 8 mm laiune eesti vöökirjaline siksakiline riba. Triibu põhivärviks on kollane ja kiri on hele- ja tumepruuni- ning hõbedavärviline. Ribast mõlemal pool on piki linti järjestikku 9 mm laiune vesihall riba, 0,5 mm laiune valge triip ja 1,5 mm laiune sinine kant.

16.11. Lembitu rist koosneb 18 mm läbimõõduga valgel emailringil asetsevast kotkamärgist. Ringi ümbritseb 3,5 mm laiune sõõr, mida kaunistab loorberipärg. Pärg on alumises osas kokku põimitud lindiga. Valgele alusele asetatud kotkamärk koos loorberipärjaga on paigutatud risti kujutisse. Ristiharusid ühendab eesti stiilis taimornament. Märgi läbimõõt on 47 mm ja see on valmistatud oksüdeeritud metallist. Märgi lindil on 10 mm laiune eesti vöökirjaline riba. Riba äärtes on 0,5 mm laiune tumesinine triip, 0,5 mm laiune valge triip ja 1 mm laiune tumesinine triip.

16.12. Põhjakotka märk koosneb 20 mm läbimõõduga kollasel kiireliselemailringil asetsevast kotkamärgist. Ringi ümbritseb kiireliselt 5 mm laiune sõõr, mille ülemisel poolel on kiri "EESTI NOORED KOTKAD". Sõõri alumist poolt kaunistavad kaks tammelehtedest pärga, mille varred all keskel ristuvad. Ringi ja sõõri ümbritseb eesti stiilis ornament, mis kujutab nelja puhkevat õit kuue kattelehega. Õiekujutise sisemised motiivid on kiirelised ja ülemisel äärel on kolme lainega ümarsakk. Õiekujutisi ühendab kolmeastmeliselt murtud lint, mille keskmine osa on kaunistatud geomeetrilise ornamendiga. Märgi üldine läbimõõt on 50 mm ja see on valmistatud oksüdeeritud metallist. Märki kantakse rahvusliku vöökirjalise lindiga, millel on põhivärviks hall ja kiri on tumesinise- ja kollasevärviline. Vöökirjalisel lindil on mõlemal pool on piki linti järjestikku 12,5 mm laiune valge riba, 0,5 mm laiune hall triip ja 2 mm laiune kollane triip.

V. VORMIRIIETUS

Üldist

1. Vormiriietus peab näitama noorkotka või juhi kuuluvust üksusesse, järguastet, ametikohta ning talle omistatud tunnustusi.

2. Noorte Kotkaste vormiriietuses eristatakse esindus- ja laagrivormi.

3. Eristatakse noorkotkaste ja juhtide esindusvormi.

4. Noorkotka vormiriietus (**vt lisa 4 lk 65**) koosneb järgmistest osadest: vormimüts, vormipluus, kaelarätt, viigipüksid, vöörihm, sokid ja kingad.

4.1. Vormimüts on tumesinisest riidest ja selle põhi on kokku volditud. Mütsi ees on rummu kattev osa 50 mm laiune, jättes ruumi mütsile kinnitatavale metallist kotkamärgile. Mütsi kõrvalapid on omavahel takjakinnisega ühendatud. Eesosal on 15 mm kõrgusel alusservast kaitseväe kahe metallnööbiga kinnitatud 10 mm laiune musta värvi tormirihm.

4.2. Vormipluus on sinkjashallist tugevast riidest kaitseväe ohvitseri tavavormi pikkade varrukatega vormipluusi lõikega ja õlakutega. Õlakutel mingeid märke ei kanta. Pluusinööbid on halli värvi.

4.3. Kaelarätt

4.3.1. Noorkotka kaelarätt on täisnurkse kolmnurga kujuline, mille kaks külge on 700 mm pikkused. Kaelaräti värvid valib rühm, kuid ühes malevas ei tohi olla sarnaseid kaelarätte. Kaelaräti põhivärvile võib lisada eri värvi triipe, kuid need peavad paiknema räti servadega paralleelselt ega tohi ulatuda servadest kaugemal kui 40 mm.

4.3.2. Juhatuse liikmed, alates malevkonna juhatustest ja noortemagistrid kannavad sama suurusega kaelarätti, kuid selle kolm 80 mm laiust erivärvi triipu asetsevad risti pikima servaga. Neist üks asub keskel ja kaks 60 mm kaugusel nurkadest. Juhatuse liikme kaelaräti värv on tumesinine ja noortemagistril rukkililleesinine. Lisavärvi triibud on: malevakonna juhatuse liikmel terashalli, maleva juhatuse liikmel kollast, keskjuhatuse liikmel tumepunast ja

noortemagistril musta värvi.

4.3.3. Kaelarätt tõmmatakse kokku rõngaga. Ühe salga liikmed peavad kandma ühesugust omavalmistatud rõngast. Malevkonna juhatuse liige kannab spetsiaalset metallist hõbedavärvilist, maleva ja keskjuhatuse liikmed ning noortemagister kullavärvilist rõngast.

4.4. Viigipüksid on tumesinisest ülikonnariidest, ilma mansettideta.

4.5. Vöörihm on mustast või pruunist nahast või rahvusmustriga kootud vöö. Vöö pannal on hõbedaselt läikivast metallist spetsiaalselt valmistatud. See koosneb omavahel liituvast rõngast ja kettast. Kettal asetseb stiliseeritud neli liiliaõit, mille keskel on Eesti Vabariigi vapi kujutis. Rõngal paikneb tekst: ”Isamaa auks – ole valmis!”.

4.6. Sokid on tumedad või musta värvi.

4.7. Kingad on musta värvi.

5. Juhi esindusvorm koosneb järgmistest osadest: vormimüts, kuub, pluus, kaelaside, viigipüksid, vöö, sokid ja kingad.

5.1. Vormimüts – nagu noorkotkastel, kuid tormirihma aasadel on juhi tunnusmärgid.

5.2. Kuub on sinkjashalli värvi ülikonnariidest, kaitseväe ohvitseri tavavormi kuue lõikega ja õlakutega.

5.3. Pluus on valget värvi, noorkotka vormipluusi lõikega.

5.4. Kaelaside on tumesinist värvi lips.

5.5. Viigipüksid on tumesinised, ilma mansetita.

5.6. Vöö ja selle pannal on nagu noorkotka esindusvormil.

5.7. Sokid on tumedad või musta värvi.

5.8. Kingad on musta värvi.

6. Noorte Kotkaste erirühma vormiriietuse ja tunnusmärkide kirjelduse ning kandmise korra kinnitab Kaitseliidu keskjuhatus.

7. Noorte Kotkaste maleva pealiku otsusel võib kasutada laagrivormi. Laagrivormina kasutatakse ilmale vastavat matka- või spordiriietust. On lubatud kanda ka Kaitseliidu (kaitseväe) välivormi koos Noorte

Kotkaste embleemiga. Noorte Kotkaste maleva pealiku otsusel võib laagrivormina kasutada malevas või väiksemas üksuses ühesuguseid T-särke.

Vormiriietuse kandmine

8. Noorte Kotkaste esindusvormi võivad kanda kõik organisatsiooni liikmeskonda kuuluvad noorkotkad ja juhid, samuti noortemagistrid ja Kaitseliidu noorteinstruktorid. Alates rühmapealikust on täiskasvanud juhtidel, noortemagistritel ja Kaitseliidu noorteinstruktoritel lubatud pidulikel üritustel kanda juhi esindusvormi.

9. Noorkotka esindusvormi tohib kanda alates organisatsiooni liikmeks vastuvõtmisest.

10. Esindusvormi võib kanda ainult täiskomplektina koos kandjale omistatud tunnus- ja tunnustusmärkidega.

11. Esindusvormi kandmiseks väljaspool Eestit peab olema Noorte Kotkaste peavanema luba.

12. Organisatsioonist lahkunul ja väljaarvatul ei ole õigust kanda noorkotkaste vormiriietust ega tunnusmärke.

13. Pealik peab jälgima oma alluva vormiriietuse puhtust, korrektsust, tunnus- ja tunnustusmärkide kandmise õigsust.

14. Laagrivormi kantakse laagris, matkal, spordivõistlusel või noorkotkastele antud ülesannete täitmisel, kui esindusvormi kandmine pole sobilik.

Tunnus- ja tunnustusmärkide kandmine

15. Mütsil kantakse metallist kotkamärki rummu paremal poolel nii, et märgi kaugus mütsi ülaservast on 15 mm ja otsaesise õmblusest 15 mm.

16. Vormimütsi tormirihmal kannavad rühma ja malevkonna juhid hõbepaela, maleva ja Noorte Kotkaste keskjuhatuse liikmed kuldpaela, mille laius on 10 mm ja pikkus 30 mm.

17. Üksuse varrukaembleem õmmeldakse vasakule varrukale, 70 mm õlaõmblusest allapoole.

18. Noorhaugas kannab järgutäppe vasakul rinnataskul, alumisest servast, küljeõmblusest ja tasku siilust võrdsetel kaugustel. Haukapojal on järgutäpp ainult siilust paremal pool, noorhaukal aga mõlemal pool.

19. Noorkotkal on järgutäpid õmmeldud vasakule varrukale, embleemist allapoole järgmiselt: pesakotkal – üks järgutäpp 30 mm embleemist allpool; kotkapojal lisandub üks järgutäpp eelmisest järgutäpist 30 mm allpool ning 25 mm keskjoonest paremale; noorkotkal lisandub üks järgutäpp 25 mm keskjoonest vasakule; kotkal lisandub veel üks järgutäpp eelmistest 30 mm allpool.

20. Kotkajuhi järguastet tähistavat rinnamärki ja noortemagistri rinnamärki kantakse parema rinnatasku siilul.

21. Pealikutärnid kinnitatakse alusel vasaku rinnatasku kohale nii, et aluse ja tasku vahele jääb 15 mm. Tärne kantakse järgmiselt:
    - 21.1. Salgapealik – 2 väikest hõbetärni, alus 22x40mm.
    - 21.2. Salgapealiku abi – 1 väike hõbetärn, alus 22x40 mm.
    - 21.3. Rühmapealiku abi – 2 väikest hõbetärni, alus 22x40 mm.
    - 21.4. Rühmapealik –1 suur hõbetärn, alus 32x53 mm.
    - 21.5. Malevkonna pealiku abi – 2 suurt hõbetärni, alus 32x53 mm.
    - 21.6. Malevkonna pealik – 1 suur kuldtärn, alus 32x53 mm.
    - 21.7. Maleva pealiku abi – 1 suur kuldtärn, alus 32x53 mm.
    - 21.8. Maleva pealik – 2 suurt kuldtärni, alus 32x53 mm.
    - 21.9. Peavanema abi – 2 suurt kuldtärni, alus 32x53 mm.
    - 21.10. Peavanem – 3 suurt kuldtärni, alus 32x75 mm.

22. Kaitseliidu maleva noorteinstruktor võib Noorte Kotkaste esindusvormil kanda Noorte Kotkaste malevapealiku abi pealikutärni kollast värvi randiga alusel, mille mõõdud on 32x53 mm.

23. Vilenööri kantakse pluusi krae all ja see ulatub koos vilega vasakusse rinnataskusse.

24. Lippuri ja assistendi akselbandid kinnitatakse vasaku õlaku varrukapoolse otsa alla ja need langevad kahe palmikuna kerge kaarega vasaku rinnatasku nööbi alla, kust langevad kahe tõrukujulise otsaga alla kuni tasku alumise servani. Akselbandiga ei kanta vilenööri.

25. Erialakatse märki kantakse esindusvormi vööl või laagrivormi (välja arvatud välivormi) paremal varrukal õlaõmbluse ja küünarnuki vahel.

26. Tunnustusmärkidest võib esindusvormil kanda Noorte Kotkaste, Kaitseliidu ja Vabariigi Presidendi antud märke. Teiste märkide kandmiseks loa andmise otsustab Noorte Kotkaste peavanem vastava taotluse esitamisel.

27. Vormiriietusel kantakse tunnustusmärke järgmiselt:
    - 27.1. Noorhauka hoolsuspaela kantakse vasaku rinnatasku siilul, alt 30 mm kõrgusele horisontaalselt kinnitatuna.
    - 27.2. Noorkotka hoolsuspaela kantakse vasaku rinnatasku siilul, alt 30 mm kõrgusele horisontaalselt kinnitatuna. Kui noorkotkal oli juba noorhauka hoolsuspeal, kantakse viimatiantut eelmisest 10 mm kõrgemal.
    - 27.3. Hoolsusmärki kantakse hoolsuspaela (-paelte) kohale kinnitatult.
    - 27.4. Eeskujuliku noorkotka märki kantakse vasaku tasku siilul eelnimetatud tunnustusmärkidest kõrgemal.
    - 27.5. Teenetemärki kantakse vasaku rinnatasku kohal 20 mm taskust kõrgemal või 10 mm pealikutärnidest kõrgemal.
    - 27.6. Välissõbra märki kantakse rinnas vasakul pool.

27.7. Concordia märki kantakse rinnas vasakul pool.
27.8. Rahvaste sõpruse medalit kantakse rinnas vasakul pool.
27.9. Aitaja märki kantakse rinnas vasakul pool.
27.10. Ustava sõpruse märki kantakse rinnas vasakul pool. On lubatud kanda ka selle miniatuuri erariiete revääril.
27.11. Lembitu risti kantakse rinnas vasakul pool.
27.12. Põhjakotka märki, Noorte Kotkaste kõrgeimat tunnustustust, kantakse kaelas 40 mm laiuse lindiga, mille keskosas on 10 mm laiune eesti vöökirjaline riba.

28. Laagrivormil (välja arvatud välivorm) kantakse ainult pealikutärne ja võib kanda erialakatsete märke. Paremale varrukale ning seljale võib õmmelda laagrite embleeme, millest vormi kandja on osa võtnud.

29. Välivormi kandmisel ei tohi sellel olla Kaitseliidule või kaitseväele viitavaid tunnuseid ega märke ja vasakul varrukal peab olema noorkotkaste varrukaembleem.

VI. KOONDUSTE JA KOOSOLEKUTE PIDAMINE

Koondused

1. Noorte Kotkaste peamine töövorm on koondus, kus õpitakse erinevaid teadmisi ja oskusi. Koonduse korralduse näidiskord on lisatud (**vt lisa 6 lk 66**).

2. Üksuse pidulik koonduse võib pühendada noorhaugaste lubaduste või noorkotkaste tõotuste andmisele, rahvuslike ja riiklike pühade või riigitegelase tähtpäeva, aastapäevade ja muude sündmuste tähistamisele.

3. Piduliku koonduse korralduses võib üksustes olla erisusi, seepärast võib lähtuda näidiskorrast (**vt lisa 7 lk 68**) ja kohandada seda vastavalt tegelikule olukorrale ja vajadustele.

4. Algajate vastuvõtmise pidulik koondus viiakse läbi traditsioone järgides, pöörates tähelepanu noortele, nende ettevalmistusele. Vastuvõtmise näidiskord on toodud (**vt lisa 7 lk 68**).

5. Noorte Kotkaste tõotuse või noorhauka lubaduse andmisel järgitakse traditsioone ja ürituse kirjeldus on kodukorrale lisatud (**vt lisa 9 lk 71**).

6. Noorte Kotkaste tõotuse andmisel saab liige individuaalse tõotuslehe endale. Rühma tõotuslehte, millel on liikmeksastunute allkirjad, säilitab noorteinstruktor. Rühma tõotuslehe kinnitab tõotuse vastuvõtja (reeglina rühmapealik), kes on ise tõotuse andnud, oma allkirjaga.

Koosolekud

7. Noorte Kotkaste kollektiivsed juhtimisorganid korraldavad organisatsiooni tegevust ja juhivad organisatsiooni vastavalt oma pädevusele, kasutades töövormina koosolekut. Koosolekute kokkukutsumisel ja läbiviimisel lähtutakse Noorte Kotkaste põhikirjast ja kodukorrast.

8. Koosolek kutsutakse kokku Noorte Kotkaste põhikirjaga kehtestatud korras.
Koosoleku aeg, koht ja päevakord teatatakse vähemalt nädal ette kõigile, kellel on õigus koosolekust osa võtta, samuti kutsutud külalistele.

9. Koosoleku päevakorra valmistab ette kokkukutsuja. Igale päevakorrapunktile, mis vajab ettekannet, määratakse ettekandja või aruandja.

10. Koosolekule saabudes registreerib iga liige end allkirjaga kvoorumilehel või – raamatus.

11. Noorte Kotkaste koosoleku võib pidada kinnisena, kui nii on

otsustanud koosoleku kokkukutsuja või koosolekul osalejad lihthäälteenamusega. Lihthäälteenamus – üks hääl üle poole koosolekuruumis viibijaist.

12. Koosoleku kvoorum tehakse kindlaks kvoorumilehe järgi (**vt lisa 9 lk 71**). Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb vähemalt pool liikmetest. Vanematekogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellel osaleb vähemalt kaks liiget.

13. Koosoleku avab koosoleku kokkukutsuja või tema esindaja. Koosolekut juhatab ja koosoleku lõpetab koosoleku poolt valitud juhataja. Koosolekul valitakse ka asejuhataja ja protokollija.

14. Koosolek peetakse etteteatatud päevakorra järgi. Esimeseks päevakorrapunktiks on päevakorra kinnitamine. Päevakorda võib koosolek muuta või täiendada. Sellekohane otsus tehakse lihthäälteenamusega. Küsimust, mida etteteatatud päevakorras ei olnud, võib arutada, kuid selle kohta ei saa vastu võtta otsust.

15. Päevakorras oleva küsimuse kannab koosolekule ette selleks määratud ettekandja või aruandja. Tema puudumisel teeb seda selleks tema poolt volitatud isik, kelleks võib olla ainult Noorte Kotkaste organisatsiooni liige.

16. Sõnasoovijad saavad sõna registreerimise järjekorras. Ettekandja (aruandja) saab oma ettekande kohta sõna sõnavõtu lõppedes. Kui koosoleku juhataja võtab pikemalt sõna, annab ta juhtimise üle abijuhatajale. Koosoleku juhataja ei vaidle juhatamise ajal.

17. Koosoleku korra kohta ja faktilisteks märkusteks antakse sõna väljaspool järjekorda. Sellisel juhul on sõnavõtt lühike tähelepanujuhtimine koosoleku juhataja või koosolijate eksimustele koosoleku korra suhtes ehk ebaõigete väljenduste selgitus.

18. Koosolek võib läbirääkimiste osas teha kitsendusi: lühendada sõnavõtu aega,

sulgeda sõnasoovijate nimekirja, läbirääkimised lõpetada, kusjuures lõppsõna võib saada ettekandja (aruandja). Neid ettepanekuid ei saa teha koosoleku juhataja ja otsus tehakse lihthäälteenamusega.

19. Kui arutlusel enam sõnasoovijaid pole, teatab sellest koosoleku juhataja.

20. Enne hääletamisele asumist teatab juhataja hääletamisele tuleva ettepaneku. Hääletatakse korraga üht ettepanekut või selle parandust või täiendust. Hääletamisele asumisest teatab juhataja: "Asun hääletamisele". Pärast seda enne hääletamise lõppu sõna ei anta.

21. Parandused ja täiendused hääletatakse enne ettepanekuid. Kui ettepaneku tegija on paranduse või täiendusega nõus, siis ei panda neid eraldi hääletusele, vaid hääletamisele tuleb kogu ettepanek muudetud kujul. Kui muudetud kujul ettepanek kinnitatud ei saa, hääletatakse läbi ka ettepaneku esialgne variant.

22. Reeglina on hääletamine avalik. Kui seda nõuab kas või üks hääleõiguslik osaleja, toimub hääletamine salajasena.

23. Avalikul hääletamisel antakse käetõstmisega (või mandaadiga märku andes) oma poolt- või vastuhääl juhataja poolt teatavaks tehtud kandidaadile või ettepanekule.

24. Salajasel hääletamisel teeb koosoleku juhataja igakordselt enne hääletamist teatavaks, kuidas arvamust avaldatakse.

25. Keelatud on hääletussedelile märkmeid teha, rikkuda või allkirjaga kinnitada. Sellised hääletussedelid tühistatakse.

26. Täidetud hääletussedelid kogutakse kokku nii, et oleks tagatud hääletamise salajasus (nt hääletusurni). Kui koosolek on rohkearvuline või juhatus takistatud hääli lugemast, määrab koosolek enda keskelt häältelugejad.

VII. ASJAAJAMISKORD

1. Asjaajamise aluseks Noorte Kotkaste organisatsioonis on Kaitseliidu asjaajamiskord.

2. Noorte Kotkaste maleva dokumenditoimikute näidisloetelu kinnitab peavanem käskkirjaga.

3. Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmeks astumise sooviavaldused säilitab Noorte Kotkaste malevas Kaitseliidu maleva noorteinstruktor.

4. Liige esitab avalduse, kui ta soovib organisatsioonist lahkuda või liituda teise malevaga elukoha muutumise tõttu või muul põhjusel. Liikme iseloomustuse tema vahetult juhilt ja andmed tema senise tegevuse (sh omistatud järkude, ergutuste ja karistuste) ja talle eraldatud varustuse kohta edastab uuele malevale Kaitseliidu maleva noorteinstruktor.

VIII. KOOLITUS

1. Noorte Kotkaste organisatsioonis korraldatakse koolitust järgmistel tasanditel:
   - 1.1. järgu- ja erialakatsete õpetamine ja sooritamine – rühma ja salga tasandil;
   - 1.2. salga- ja rühmapealikute koolitus – maleva tasandil;
   - 1.3. juhtide koolitus ja täiendõpe – Noorte Kotkaste keskjuhatuse tasandil.

2. Metoodiliste materjalide, koolituse sisuliste nõuete väljatöötamist ja käsiraamatute väljaandmist korraldab Noorte Kotkaste keskjuhatus. Liikmete ja juhtide koolitusnõuded kinnitab Noorte Kotkaste peavanem käskkirjaga.

3. Järgu- ja erialakatseteks õpetavad salga- ja rühmapealikud liikmeid salga ja rühma tegevuse raames. Järgukatsete sooritamise kohta vormistab katse vastuvõtja protokolli. Katse sooritamise kinnitab Noorte Kotkaste maleva pealik oma korraldusega.

4. Salga- ja rühmapealikute koolituse eest vastutab Noorte Kotkaste maleva juhatus. Salgapealiku suunab koolitusele rühmapealik, rühmapealiku – maleva või malevkonna pealik. Maleva juhatus võib pealikuid koolitusele suunata ka iseseisvalt. Koolitusi korraldatakse Noorte Kotkaste keskjuhatuse kinnitatud kava alusel.

5. Noorte Kotkaste maleva salga- ja rühmapealikute kursused viib läbi Kaitseliidu maleva noorteinstruktor, vajadusel teiste isikute abiga.

6. Juhte koolitatakse Noorte Kotkaste keskjuhatuse algatusel Kaitseliidu koolis ja malevates. Kursuse eduka läbimise kinnitab Noorte Kotkaste peavanem käskkirjaga.

7. Lisaks noorkotkaste järkudele võib sooritada erialakatseid. Erialakatsed suurendavad noorkotka teadmisi eri valdkondades. Teatud järkude juures on erikatse sooritamine kohustuslik.

8. Erialakatsete vastuvõtmiseks moodustab Noorte Kotkaste maleva juhatus katsekomisjoni, mille koosseisu kinnitab maleva pealik kirjaliku korraldusega. Katsekomisjon esitab katsete tulemused kinnitamiseks Noorte Kotkaste maleva pealikule.

9. Järgukatsete ja erialakatsete nõuded kehtestab Noorte Kotkaste peavanem käskkirjaga.

Noorhaugaste katsed

10. Kandidaat, kes on avaldanud soovi organisatsiooni astumiseks, tegutsenud vähemalt kaks kuud noorhaugaste salgas ning läbinud pesapoja katse, võib üksuse pidulikul koondusel anda rühmapealikule noorhauka lubaduse. Sellega võetakse ta Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmeks, mida kinnitab malevapealik oma

korraldusega.

11. Pesapoeg võib asuda haukapoja katse sooritamisele, kui ta on vähemalt kuus kuud õppinud haukapoja katseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

12. Haukapoeg võib asuda noorhauka katse sooritamisele, kui ta on vähemalt kuus kuud õppinud noorhauka katseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

13. Kui organisatsiooni liige on tegutsenud noorhaugaste salgas vähemalt ühe aasta, võib ta noorkotka tõotuse anda kohe noorkotka ikka jõudmisel.

Noorkotkaste katsed

14. Algajaks loetakse noorkotkaks pürgiv kandidaat, kes on rühmapealikule esitanud nõuetekohase sooviavalduse. Algajaks loetakse ka noorhaugas 12-aastaseks saamisel.

15. Algaja võib rühma pidulikul koondusel anda rühma pealikule noorkotka pühaliku tõotuse ja kirjutada alla tõotuslehele, kui ta on sooritanud pesakotka katse ja :
a) ta on olnud noorhaugas või
b) ta ei ole olnud noorhaugas, kuid on tegutsenud vähemalt neli kuud noorkotkaste salgas.
Tema liikmeks vastuvõtmise kinnitab malevapealik oma korraldusega.

16. Pesakotkas võib asuda kotkapoja katse sooritamisele, kui ta on vähemalt kuus kuud õppinud kotkapoja katseks vajalikke teadmisi ja oskusi.

17. Kotkapoeg võib asuda noorkotka katse sooritamisele, kui ta on vähemalt kuus kuud valmistunud noorkotka katseks, on koolis vähemalt hea käitumishindega ja eelnevalt sooritanud neli erialakatset.

18. Noorkotkas võib asuda kotka järgukatse sooritamisele, kui ta on saanud 16-aastaseks ning ta on kuus kuud valmistunud kotka järgukatseks.

Juhikatsed

19. Juhina, eelkõige salga- ja rühmapealikuna, võib tegutsema asuda vabatahtlik, kes peab kolme kuu jooksul sooritama koondjärgukatse kotkajärgu omandamiseks. Pärast järgu omandamist ja tõotuse andmist kinnitab Noorte Kotkaste maleva pealik ta oma korraldusega üksuse juhiks või selle abiks, kooskõlastanud selle eelnevalt Kaitseliidu maleva pealikuga.

20. Kotka koondjärgukatset ei pea sooritama organisatsioonist kasvanud juht, kes on selle katse juba sooritanud.
21. Juhtide koolituses on järgmised etapid:
    - 21.1 koondjärgukatse kotkajärgu omistamiseks juhile, kes pole varem organisatsiooni töös osalenud;
    - 21.2 kotkajuhi kursus vähemalt 16-aastasele juhile;
    - 21.3 Kaitseliidu ja muud täiendkoolituskursused, mida korraldab Noorte Kotkaste maleva juhatus või keskjuhatus;
    - 21.4 noortemagistritöö koostamine ja kaitsmine.

IX. VÄLJAÕPPEÜRITUSED

1. Ekskursioone, matku, võistlusi, näitusi, laagreid jne (edaspidi – väljaõppeüritused) korraldavad Noored Kotkad oma liikmete järgukatseteks valmistumiseks, noorte vaba aja arendavaks sisustamiseks ja uute liikmete värbamiseks.

Väljaõppeürituste planeerimine

2. Noorte Kotkaste maleva aasta tööplaani koostamiseks täpsustab Noorte Kotkaste maleva juhatus tegevused vastutajatega ning tööplaan esitatakse pärast kinnitamist pealikute keskkogu poolt aasta viimases kvartalis Kaitseliidu maleva pealikule.

3. Noorte Kotkaste keskjuhatus edastab üleriigiliste ürituste plaani malevatele enne malevate planeerimistähtaega.

4. Väljaõppeüritused peavad kajastuma aasta tööplaanis. Kui üritust polnud plaanis tuleb selle korraldamiseks taotleda luba Noorte Kotkaste maleva juhatuselt, kooskõlastatult Kaitseliidu maleva pealikuga.

5. Väljaõppeürituse kava esitatakse maleva juhatusele või Kaitseliidu maleva noorteinstruktorile vähemalt kaks nädalat enne ürituse toimumise aega.

6. Väljaõppeürituse kava sisaldab:
   6.1. Tegevusvormi (matk, laager, võistlus, ekskursioon, seminar vm).
   6.2. Eesmärki (järgukatsete sooritamine, värbamine vm).
   6.3. Väljaõpet (vajadusel nõutakse täpsemalt õpetatavad teemad, viis, ajakava, õppematerjalide ülevaade, instruktorite/lektorite nimed).
   6.4. Tagamist: eelarve (toitlustamine, transport, vajalik varustus); meditsiiniline abi (esmaabi eest vastutaja).
   6.5. Kokkulepe ürituse toimumiskoha omanikuga, kooskõlastused teiste asjaomastega (metskond, päästeteenistus jne).

7. Väljaõppeürituse korraldamise kooskõlastab noorteinstruktor Kaitseliidu vastava maleva pealikuga.

8. Väljaõppeürituse toimumisest teavitab lapsevanemaid Noorte Kotkaste maleva pealik või Kaitseliidu maleva noorteinstruktor või nende volitatud ürituse korraldaja kirjalikult või telefonitsi. Lapsevanematelt küsitakse, kas laps vajab tervise seisundist (nt

allergia) tulenevat erikohtlemist ja enne laagrit palutakse teavet lapse tervisliku seisundi kohta (**vt lisa 10 lk 71**).

9. Lähtuvalt sotsiaalministri määrusest "Noortelaagri tervisekaitse – ja noorte terviseseisundi nõuete ning arstitõendi vormi kinnitamine" (RTL 1999, 161, 239; 2002, 55, 807) määrab Kaitseliidu maleva pealik selle läbiviimise eest vastutavad isikud sellise arvestusega, et väljaõppeürituse puhul on iga 15 noore kohta vähemalt üks läbiviimise eest vastutav isik. Soovituslikult noorhaugaste, 7- kuni 11-aastaste noorte, puhul on iga 10 liikme kohta üks täiskasvanud saatja ning 16-18-aastaste puhul määratakse saatjate arv, olenevalt vajadusest.

10. Saatja või täiskasvanud juht viib läbi osalejate ohutustehnilise instrueerimise, teavitades eraldi ohtudest, mis võivad esineda konkreetsel üritusel.

11. Üritusest olenevalt tutvustatakse osalejatele liiklusohutust, loodushoiu- ja tervishoiureegleid, sanitaarnõudeid, ohutust lõkke tegemisel, ujumisel jne. Samuti tuletatakse meelde põhilisi esmaabi võtteid. Noortele teadvustakse nende isiklikku vastutust.

12. Väljaõppeürituse ajal peab olema tagatud häda korral helistamise võimalus, kaasas peavad olema hädavajalikud esmaabivahendid.

X. NOORTEMAGISTRITÖÖDE KOOSTAMISE JA KAITSMISE KORD

1. Noorte Kotkaste organisatsiooni Magistrite Liit kooskõlas põhikirja punktiga 46 annab oma panuse organisatsioonis toimuva noorsootöö ja koolituse taseme tõstmiseks.

Noortemagistritöödele esitatavad nõuded

2. Noortemagistritöö (edaspidi: töö) on Noorte Kotkaste või

Kodutütarde organisatsioonis kaitstud teoreetilist või praktilist laadi noorsootööalane uurimus, mis vastab järgmistele kriteeriumitele:
2.1. originaalsus – töö peab sisaldama midagi uut (olulist uutinformatsiooni,uut teoreetilist käsitlust vms);
2.2. objektiivsus – töö valmistamisel tuleb end mitte lasta mõjutada üldlevinud arusaamadest ning lähtuda kogutud andmestikust;
2.3. tõestatavus – töös esitatud väited peavad olema argumenteeritud ja toetuma faktidele;
2.4. kontrollitavus – töös kasutatud arvutus- ja arutluskäigud tuleb esitada kujul, mis võimaldab tulemusi kontrollida, teiste isikute seisukohad peavad olema viidatud;
2.5. täpsus – töö peab olema terminoloogiliselt täpne, arvutuslikult täpne, loogilise, selge, ühetähendusliku ülesehitusega;
2.6. süsteemsus – töös esitatud käsitlus peab moodustama terviku ehk süsteemi.

3. Tööde soovituslikud teemad on igaks kalendriaastaks määratud Noorte Kotkaste peavanema ja Kodutütarde peavanema poolt ning neist informeeritakse Noorte Kotkaste malevaid ja Kodutütarde ringkondi kirjalikult.

4. Töö teema taotlemiseks peab taotleja:
   4.1. omama vähemalt aastast juhipraktikat Noorte Kotkaste või Kodutütarde organisatsioonis;
   4.2. tundma Kaitseliidu ja Kaitseliidu eriorganisatsioonide ülesehitust ja sisemist korraldust, samuti Eesti riigikaitse üldiseid aluseid;
   4.3. tundma noorkotkaste või kodutütarde järgukatsete ja erialakatsete nõudeid;
   4.4. leidma Kaitseliidu noorteorganisatsioonist endale kaks täiskasvanud soovitajat.

5. Ettevalmistuse töö teema kinnitamiseks teeb vähemalt 18-aastane töö kirjutaja:
   5.1. paludes Kodutütarde ringkonnavanemate või jaoskonnavanemate, Noorte Kotkaste malevavanemate või

malevkonnavanemate või noortemagistrite hulgast kaks isikut soovitajateks;

5.2. leides endale teaduskraadi ja noorsootööalaseid kogemusi omava juhendaja;

5.3. valides punktis 2 nimetatud teemade hulgast sobiva või pakkudes ise võimaliku uurimistöö teema;

5.4. esitades Noorte Kotkaste peavanemale või Kodutütarde peavanemale esildise noortemagistritöö teema kinnitamiseks (**vt lisa 11 lk 72**).

6. Esildis esitatakse hiljemalt 1. novembriks Noorte Kotkaste peavanemale või Kodutütarde peavanemale, millele noortemagistri kandidaat lisab oma teenistuskäigu kirjelduse (organisatsiooni astumise aeg, katsete sooritamise aeg ja tulemused, üritustest osavõtt ja täidetud ülesanded, saadud tunnustused ja karistused) ning juhendaja või soovitajate poolt kirjutatud iseloomustuse(d).

7. Esildisele vastab Noorte Kotkaste peavanem või Kodutütarde peavanem mõistliku aja jooksul, kaasates otsuse tegemisele asjatundjatest moodustatud komisjoni (edaspidi – komisjon). Vastuses teatatakse, kas töö teema on kinnitatud või mitte.

8. Komisjon moodustatakse Noorte Kotkaste ja Kodutütarde peavanemate kokkuleppel määramata tähtajaks. Komisjon valib oma liikmete hulgast esimehe, kes juhib komisjoni tööd ja allkirjastab komisjoni otsused. Komisjoni asjaajamist korraldavad noorte eriorganisatsioonide esindused koostöös..

9. Komisjon koosneb kahest Magistrite Liidu esindajast ja teaduskraadi omavatest ja noorsootööalaste kogemustega isikutest ning on kuni 7-liikmeline. Komisjon:

9.1. töötab välja ning kinnitab soovituslikud tööde teemad;

9.2. hindab laekunud esildisi ja valib välja uurimisväärsed tööde teemad;

9.3. hindab tööde kaitsmistaotlusi;

9.4. teeb ettepanekud Noorte Kotkaste peavanemale või

Kodutütarde peavanemale kaitsmiskomisjoni koosseisu kohta;

9.5. võib magistrikandidaadile anda soovitusi retsensentide ja oponentide valikuks.

10. Töö koostamisel järgitakse Kaitseliidu eriorganisatsioonide Noored Kotkad ja Kodutütred noortemagistritööde vormistamise korda.

11. Töö kaitsmisele lubamiseks esitatakse taotlus (**vt lisa 12 lk 73**). Taotluses esitatakse ülevaade tööst ning sellele järgnevas märkuste lahtris antakse kinnitus uudsusest (märkides, et tööd ei ole sellisel kujul esitatud mõnele õppeasutusele ega muule organisatsioonile või esitatakse seos mõne valminud uurimusega). Taotlusele lisatakse:

11.1. nõuetekohaselt vormistatud töö paberkandjal ja digitaalkujul;

11.2. retsensendi ja oponentide kirjalik arvamus töö kohta vähemalt ühe lehekülje ulatuses.

12. Töö kaitsmisele mittelubamisel saadab komisjoni esimees taotlejale põhjendatud vastuse, mis võimaldab tööd muuta, täiendada või vormistusnõuetega vastavusse viia. Töö kaitsmisele lubamisel määratakse kaitsmise aeg ja koht kokkuleppel.

13. Töö esitamine peab toimuma kahe aasta jooksul, arvates töö teema kinnitamise päevast.

14. Kaitsmiskomisjoni koosseisu kinnitab Noorte Kotkaste peavanem või Kodutütarde peavanem käskkirjaga. Vähemalt üks komisjoni liikmetest peab olema Magistrite Liidust. Kaitsmisest teavitatakse aegsasti noorkotkaste malevaid ja kodutütarde ringkondi. Tööga on võimalik nädala jooksul enne kaitsmist tutvuda.

15. Kaitsmine on avalik. Töö kaitsja saab töö tutvustamiseks sõna 10 minutiks,

järgnevad retsensentide, juhendaja, oponentide sõnavõtud ja arutelu. Kaitsmiskomisjon teeb otsuse kinnisel istungil ja selle teeb teatavaks

komisjoni esimees.

16. Käesoleva korra kohaselt kaitstud tööde kohta avaldatakse andmed Noorte Kotkaste või Kodutütarde kodulehekülgedel internetis.

17. Eduka kaitsmise korral tunnistatakse kandidaat noortemagistriks, ta saab kaitsmise kohta tunnistuse ja noortemagistri märgi.

Noortemagistritööde vormistamise kord

18. Tööl on järgmised alajaotused:
    18.1. tiitelleht;
    18.2. võõrkeelne resümee;
    18.3. sisukord;
    18.4. lühendite loetelu (vajadusel);
    18.5. sissejuhatus;
    18.6. töö põhiosa (jaotatakse peatükkideks ja nende alajaotusteks);
    18.7. kokkuvõte;
    18.8. kasutatud allikate loetelu;
    18.9. registrid (vajadusel);
    18.10. lisad (vajadusel).

19. Noortemagistritöö vormistamise nõuded, sh täpsemad materjali liigendamise nõuded ja korrektse viitamise nõuded, on toodud lisas (**vt lisa 13 lk 74**).

XI. AUKOHTU TÖÖKORD

1. Noorte Kotkaste keskjuhatuse juures tegutseb pealikute keskkogu poolt valitud kolmeliikmeline aukohus, kes lahendab vajadusel täiskasvanud juhtide ja auliikmetega seotud küsimusi ning eksimusi Noorte Kotkaste põhikirja, kodukorra, seaduste, kommete, aumeheliku teguviisi ja viisakusreeglite vastu.

2. Aukohtuniku ametiaeg on kolm aastat ja teda võib tagasi valida.

3. Aukohtu liikmed valivad endi seast esimehe.

4. Aukohus töötab välja oma istungite kokkukutsumise ja nende läbiviimise korra, mille kinnitab Noorte Kotkaste peavanem.

5. Aukohus arutab asju täiskasvanud juhi või auliikme kirjaliku avalduse alusel või omal algatusel.

6. Isikut, kelle asja aukohus hakkab arutama, teavitatakse istungist vähemalt 14 tööpäeva ette ja tal on õigus osaleda sõnaõigusega sellel istungil.

7. Aukohus on otsustusvõimeline, kui selle istungil osalevad kõik aukohtunikud.

8. Otsuse tegemisel lähtub aukohus noorkotkaste seadustest ning üldtunnustatud käitumis- ja moraalireeglitest.

9. Aukohus võib:
   - 9.1. Teha noomituse, mille kohta tehakse märge karistatu isiklikule kaardile. Karistus kustutatakse 12 kuu möödumisel
   - 9.2. Teha Kaitseliidu ülemale, Noorte Kotkaste peavanemale või Noorte Kotkaste maleva pealikule ettepaneku viia isik madalamale ametikohale.
   - 9.3. Liikmeskonnast ajutiselt välja arvata või lõplikult välja heita.
   - 9.4. Teha Kaitseliidu ülemale ettepaneku isiku töölt vallandamiseks.

10. Aukohtu otsus on langetatud, kui selle poolt hääletasid kõik aukohtunikud.

11. Aukohtu istungid protokollitakse. Kohtu otsused vormistatakse kirjalikult ka eraldi. Kohtu kirjalik otsus edastatakse viivitamatult isikule, kelle kohta otsus tehti.

12. Aukohtu otsuse võib vaidlustada Noorte Kotkaste pealikute

Lisa 1
Noorkotkalik tervitus

Lisa 2
Tunnus- ja tunnustusmärgid

- järguastet näitavad järgutäpid

Noortemagistri märk

Kotkajuhi märk

- embleem ja mütsimärk

- ametikohatunnused ja pealikutärn

Peavanem

Peavanema abi, peavanema nõunik, maleva pealik

Malevapealiku abi, nõunik, instruktor, Malevkonna pealik

Malevkonna pealiku abi, lipkonna pealik

Lipkonna pealiku abi

Rühmapealiku abi, Vanem salgapealik

Salgapealik

Salgapealiku abi

- tunnustusmärgid,

Põhjakotka märk

Lembitu rist

Ustava sõpruse märk

Teenetemärk

Eeskujuliku NK märk

Aitaja märk

Concordia märk

Rahvaste sõpruse medal
-teenetekiri

Välissõbra märk

Tänukiri

- tunnistused,

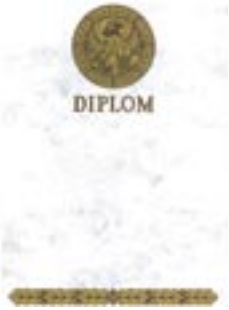

- diplomid

Kuld **Hõbe** **Pronks**

Lisa 3
Esildise vorm Noorte Kotkaste keskjuhatusele ergutuse taotlemiseks

Esildise vorm Noorte Kotkaste keskjuhatusele ergutuse taotlemiseks

1.Esitan: …….
(ergutatava ees- ja perekonnanimi)
2. Sünniaeg: "…" …….

3. Kodakondsus: ……..

4. Ametikoht Noorte Kotkaste organisatsioonis:
……..

5. Teenistuskäik NK organisatsioonis: …….
…….
…….
…….

6.Noorkotka või juhi järk: …….

7. Senised ergutused (sh riiklikud ja ametkondlikud teenetemärgid):
……"…"……a.;
……"…"……a.;
……"…"……a.;
……"…"……a.;
8. Esitan:……andmiseks

9.Põhjendus:
……
……
……
……

Noorte Kotkaste …… maleva ……..
(pealik või tema volitatud isik)

Kaitseliidu …….. maleva pealik …….
(ees- ja perekonnanimi)

(kuupäev, allkiri)

Lisa 4
Vormiriietus

Lisa 5
Koonduse korralduse näidiskord

1. Koonduse avatseremooniaks kogunevad kõik salga liikmed pealiku käsklusel: “Koonduse avamiseks – PAIGALE!” ringi, vasak külg sissepoole, ja haaravad ringi keskele väljasirutatud vasaku käega enda ees seisva noorkotka ringi keskele väljasirutatud vasaku käe randmest kinni ühtekuuluvuse märkimiseks ja salgapealiku käsklusel tervituseks võttes lausuvad: “Oleme sõbrad! Oleme aumehed! Oleme eestlased!”

2. Seejärel kuulutab salgapealik koonduse avatuks, lüües salga haamriga tema lähedal asuvale lauale kolm lööki, tuletades meelde noorkotka pühaliku tõotuse kolme punkti: isamaa-armastust, ligimese-aitamist ja noorkotka seaduste täitmist. Järgneb salgapealiku käsklus: “Vabalt,

rivitult!”, mille järel asutakse ettenähtud koonduse teostamisele.

3. Salga koondusel sisustatakse aeg arendava tegevusega. Noorte Kotkaste keskjuhatus tagab koonduste läbiviimiseks erinevad soovituslikud materjalid. Vastavalt pealiku poolt eelnevalt teatatule:

1.1. õpitakse järgukatseteks;
1.2. tegeldakse spordiga;
1.3. tegeldakse käsitööga või
1.4. uuritakse rahvakultuuri või- kirjandust jne.

4. Salga koonduse lõpul kogunevad poisid nagu punktis 1, lausudes: “Jääme sõpradeks! Jääme aumeesteks! Jääme eestlasteks!”. Seejärel sõnab salgapealik: “Isamaa auks – ole valmis!”. Kõik vastavad: “Alati valmis!”. Salgapealik: “Vabalt, rivitult!”

Lisa 6
Piduliku koonduse läbiviimise näidiskord

---

1. Üksuse eelrivistus kõrvalruumis. Üksus marsib ruumi salkade kaupa. Salkade ees marsivad salgapealikud või nende abid, kes liiguvad laua juurde neile määratud kohtadele. Üksuse pealik juhib tseremooniat.

2. Üksus rivistub kiirtena. Salga liikmed rivistuvad, lühemad eespool. Salga rivi lõpus seisab salgapealiku abi, salga pealik seisab salga alguses, esimese poisi paremal käel.

3. Üksus võib pidulikuks koonduseks üles rivistuda ka poolkaares. Sellisel juhul seisab salga pealik oma salga paremal ja abi vasakul tiival ning salgad rivistuvad pikkuse järjekorras.

4. Pealikute ilmumisel kannab rühmapealik ette malevakonna või maleva pealikule. Malevkonna või maleva pealik tervitab üksust: “Tervist, noorkotkad!” Üksus vastab: “Tervist, härra X !” Pealik: “Vabalt! Otse – VAAT!” Külalised juhatatakse istuma.

5. Tuuakse sisse Noorte Kotkaste maleva või riigilipp. Lipp kohale jõudnud, võetakse see tervitusvõttesse.

6. Malevkonna või maleva pealik: “Laulda riigihümni esimene salm!”. Üksus tervitab lippu. Kui rivis olev lipp on riigilipp, siis väikest lippu laual ei ole. Kui selle asemel on maleva või malevkonna lipp, asub laual väike rahvuslipp, mis enne hümni laulmist kiiresti üles tõmmatakse (käed on sel ajal juba tervitusvõttes). Hümni lõppedes annab pealik käsu: “Vabalt!”. Selle käskluse peale võetakse rivis olev lipp jalale.

7. Tulede süütamine ja koonduse avamine. Keset lauda on sini-must-valge laualipp (võib puududa, kui rivis on riigilipp) ja kahel pool seda küünlad vastavatel alustel.

8. Avatseremooniaks süütab üksuse pealiku abi (või vormis noorkotkad) küünla ja sõnab: “Tuli valgustab!” Üksuse pealiku abi süütab teise küünla: “Tuli soojendab!” Üksuse pealiku abi: “Valitsegu valgus ja soojus meie keskel!” Üksuse pealik: “Kuulutan üksuse (täpne nimi) piduliku koonduse avatuks!”

9. Järgneb sellel pidulikul koondusel ettenähtud tegevus – algajate vastuvõtmine, tõotuse andmine, aastapäeva tähistamine vm.

10. Koonduse lõpetamine. Üksuse pealik lõpetab: “Loen tänase piduliku koonduse lõppenuks!” Seejärel katavad üksuse pealik ja üksuse pealiku abi küünlatuled vastava kattega (mitte puhuda!).

11. Lipu väljaviimine. Pealik: “Rühm, liputervituseks – VALVEL!” Üksus võtab valveseisaku, lippur tõstab lipu tervituseks valmis. Pealik: “Laulda hümni kolmas salm!” Salm lauldud, liigub lipp tuldud teed tagasi kõrvalruumi ja kui laual oli laualipp, siis lastakse see kiiresti alla. Seejärel pealik: “Vabalt!”

12. Üksuse äramarssimine. Pealik: “Üksus, salkade kaupa kõrvalruumi taktsammu – MARSS!” Kui oli poolkaares rivistus, käsutab pealik enne: “Üksus, parem – POOL!” jne.

Lisa 7
Algajate vastuvõtmise näidiskord

1. Algajad seisavad üksuse (tavapäraselt rühma) pidulikul koondusel rivis salkades esimestena.

2. Avatseremoonia järel pealik: "Algajad A, B, C ja D ette – MARSS!" Käskluse peale astuvad kõik nimetatud algajad korraga rivist laua juurde ja rivistuvad ühte viirgu.

3. Algajate vastuvõtmiseks palutakse piduliku koonduse läbiviimiseks kohale malevkonna või maleva pealiku. Koondust korraldab rühmapealik. Erandina võib tseremooniat juhtida ka Kaitseliidu maleva noorteinstruktor.

4. Pealik, kes juhib tseremooniat, kontrollib liikmekandidaatide valmisolekut järgmiselt:

4.1. Pealik: "Kas olete teadlikud Noorte Kotkaste organisatsiooni eesmärkidest?"

4.2. Algajad: "Jah, oleme!"

4.3. Pealik: "Kas tahate täita neid kohustusi ja olete võimelised püüdma nende eesmärkide poole, mida seab üles Noorte Kotkaste organisatsioon ja meie rühm?"

4.4. Algajad: "Jah, oleme!"

5. Pealik tunnistab algajad vastuvõetuks järgmiselt: "Olete avaldanud soovi astuda Noorte Kotkaste organisatsiooni ja võtnud seega endale kohustuse saada tublideks isamaa poegadeks, sõpradeks ja aitajateks kõikidele kaaslastele. Tunnistan teid Noorte Kotkaste organisatsiooni algajaiks vastuvõetuiks!"

6. Pealik: "Salgapealikud, võtke algajad oma hoolde, õpetage ja arendage nad tublideks noorkotkasteks, headeks rühma liikmeteks, kes on võimelised sammuma meie lipu all!" Salgapealikud: "Meie kohus!"

7. Pealik saadab algajad kohale sõnadega: "Algajad, oma salka – MARSS!" Algajad pöörduvad ümber vasaku õla ümber ja astuvad mehiselt oma kohtadele.

8. Järgneb pealiku lühike kõne Noorte Kotkaste organisatsiooni sihtidest, seadustest jne. ning lõpetab sõnadega: "Isamaa auks – ole valmis!", millele rühm vastab: "Alati valmis!".

9. Kui peale algajate vastuvõtmise teisi toiminguid pole, võib asuda koonduse piduliku osa lõpetamisele.

Lisa 8
Noorte Kotkaste tõotuse andmine

1. Piduliku koonduse avatseremoonia järel tseremooniat läbiviiv pealik: "Tõotuseandjad A, B, C ja D ette – MARSS!", mille järel poisid asuvad laua juurde ühte viirgu.

2. Pealik kontrollib poiste valmisolekut järgmiselt:

2.1. Pealik: "Kas teate, mida lubate täna, tõotades täita oma kohustusi isamaa ees?"
2.2. Tõotuseandjad: "Jah, teame!"
2.3. Pealik: "Kas teate oma kohustusi ligimese ees?"
2.4. Tõotuseandjad: "Jah, teame!"
2.5. Pealik: "Kas tunnete Noorte Kotkaste organisatsiooni seadusi ja kombeid?"
2.6. Tõotuseandjad: "Jah, tunneme!"

3. Tõotuseandjad astuvad lipu ette ja jäävad valvel seisangusse. Tõotus antakse Noorte Kotkaste maleva või malevkonna lipule. Kui see puudub, siis riigilipule.

4. Pealik: "Rühm, lipu tervituseks – VALVEL!". Pealikud tervitavad noorkotkalikult lippu, samal ajal suunavad tõotuseandjad pilgu lipu poole ja ütlevad üheskoos tõotuse peast. Tõotus öeldud, antakse käsklus: "Vabalt!" Tõotuseandjad astuvad laua juurde, et kirjutada

allkiri tõotuselehele. Seejärel astub rivist välja salgapealik ja kinnitab tõotuseandjaile kaela kaelarätikud.

5. Kaelarätikud kõigil kaelas, ütleb pealik: “Nüüd olete Noorte Kotkaste organisatsiooni täisõiguslikud liikmed. Loodan, et te hoole ja armastusega töötate nii meie keskel kui ka mujal, nagu seda nõuavad meie seadused. Soovin teile kõikidele hoolsaks tööks õnne, jõudu, edu!”

6. Pealiku märguandel hüüab kogu rühm: “Õnne, jõudu, edu!” Tõotuseandjad võtavad hetkeks tervitusvõtte, pöörduvad ümber ja astuvad oma kohtadele.

7. Pealik peab päevakohase kõne, mille lõpetab sõnadega: “Isamaa auks – ole valmis!” Ühine vastus: “Alati valmis!” Järgnevad tervitused ja piduliku koonduse lõpetamine.

8. Noorhaukad järgivad noorkotkaste tseremooniat.

Lisa 9
Koosoleku kvoorumilehe näidis

Organi nimi:……

Koosoleku kuupäev ___ _____ ...……..

Nr	Osaleja nimi	Ametikoht organisatsioonis	Töökoht	Telefon / e-post	Allkiri

Lisa 10
Tervisliku seisundi leht

Tervisliku seisundi leht

Esitamiseks noorteüritusele (noortelaagrile)

Nimi……
(ees- ja perekonna)
Vanus……..
Aadress ja vanemate kontaktandmed
……
……
Põetud nakkushaigused
……
……
Vaktsineerimised
……
……
……
……
……
Terviseseisundi iseärasused (sh. kroonilised tervisehäired ja allergiad), mis vajavad järelvalvet või nõustamist
……
……
……
……
Soovitused toitumiseks või kehalise tegevuse piiranguteks
……
……
……

Lapsevanema või hooldaja allkiri……..
Kuupäev……..

Lisa 11
Esildise vorm noortemagistritöö teema kinnitamiseks

Saabunud
nr
kuup.
OTSUS:

ESILDIS NOORTEMAGISTRITÖÖ TEEMA KINNITAMISEKS

Andmed noortemagistritöö kirjutaja kohta		
Perekonnanimi	Eesnimi	Aadress
Telefon	Faks	E-post
Sünniaeg	Haridus ja elukutse	Organisatsiooni astumise aeg
Töökoht		
Organisatsioon, kus soovitakse tööd kaitsta - KODUTÜTRED / NOORED KOTKAD		
Andmed noortemagistritöö juhendaja kohta		
Perekonnanimi	Eesnimi	Aadress
Teaduskraad ning õppe-asutus, kus kaitsmine toimus	Telefon	E-post
Töökoht ja amet		Lisainfo

Noortemagistritöö teema

Taotletav teema	Töö valmimise aeg
Lühiülevaade kavandatavast tööst	

Soovitajad

Perekonna- ja eesnimi	Perekonna- ja eesnimi
Positsioon organisatsioonis	Positsioon organisatsioonis
Allkiri	Allkiri

Allkiri _____ / _____ /

Teema soovija Juhendaja Kuupäev ___ _____

Lisa 12
Taotluse vorm noortemagistritöö kaitsmiseks

Saabunud	
nr.	
kuup.	
OTSUS:	

Teema:

TAOTLUS NOORTEMAGISTRITÖÖ KAITSMISEKS

Andmed noortemagistri kohta		
Perekonnanimi	Eesnimi	Aadress
Telefon	Faks	E-post
Sünniaeg	Haridus ja elukutse	Organisatsiooni astumise aeg
Töökoht		
Organisatsioon, kus soovitakse tööd kaitsta - KODUTÜTRED / NOORED KOTKAD		
Andmed noortemagistritöö juhendaja kohta		
Perekonnanimi	Eesnimi	Aadress
Teaduskraad	Telefon	E-post
Töökoht ja amet		Lisainfo
	Andmed retsensendi kohta	
Perekonnanimi	Eesnimi	Aadress
Teaduskraad	Telefon	E-post
Töökoht ja amet		Lisainfo

Noortemagistritöö kokkuvõte

Töö algusaeg	Töö valmimiseaeg
Lühiülevaade tehtud tööst	
Märkused	

Oponendid

Perekonna- ja eesnimi	Perekonna- ja eesnimi
Haridus ja amet	Haridus ja amet
Allkiri	Allkiri

Allkiri _____ / _____ / Kuupäev ___ _____ .....
Töö teostaja Juhendaja

Lisa 13
Noortemagistritöö vormistamine

1. Noortemagistritöö (edaspidi – töö) vormistatakse arvutil A4 formaadis, ühepoolsel paberilehel, kirjatüübiga Times New Roman, kirja suurus 12 punkti, reavahe 1,5 intervalli. Leheservad jäetakse vabaks, vasakul ja paremal 3,17 cm ning üla- ja alaserval 2,54 cm. Tekst joondatakse nii vasak- kui ka parempoolse serva järgi.

2. Töö nummerdatakse alates tiitellehest, kuigi tiitellehe lehekülje numbrit välja ei trükita. Töö põhiosa maht on vähemalt 30 lehekülge.

3. Töö põhiosa liigendatakse peatükkideks, vajadusel ka alapeatükkideks ja punktideks, mis pealkirjastatakse ning nummerdatakse soovitavalt hierarhiliselt araabia numbritega (peatükk 1, alapeatükk 1.1, punkt 1.1.1). Pealkirjas sõnu ei poolitata, lühendeid ei kasutata, lõppu punkti ei panda.

4. Töö iseseisvad osad (peatükid, sisukord jne) algavad uuelt lehelt. Peatüki pealkirja ja sellele järgneva teksti vahele jäetakse kaks tühja rida.

5. Töös jaotatakse tekst lõikudeks. Lõigud eraldatakse taandreaga või kasutatakse plokksüsteemi, kus tekstilõigud eraldatakse laiema vahemikuga.

6. Töö esitatakse paberkandjal kiirköitjas või kõvas köites, millele lisatakse üks eksemplar digitaalkujul (disketil või CD-l). Paberil esitatava töö esimene ja viimane leht on tühjad. Töö tiitellehe pöördele kirjutavad allkirja töö autor ja töö juhendaja.

7. Töö tiitellehel ei ole lausete lõpus punkti. Kiri kujundatakse stiilis Normal kirjasuurusega 14 punkti.

8. Võõrkeelne resümee on lühikokkuvõte tööst, mis sisaldab töö võtmesõnu (5 kuni 15) ning kokkuvõtet töö eesmärgist, uurimisobjektist,

kasutatud metoodikast, tutvustatakse töö tulemusi ja uudsust. Resümee mahuks on 1-2 lehekülge.

9. Sisukorras antakse töö alajaotuste täielikud pealkirjad koos vastavate leheküljenumbritega. Sisukorras ja töös ei nummerdata resümeed, sissejuhatust, kokkuvõtet, kasutatud kirjanduse loetelu, registreid, lühendeid, tabelite ja jooniste loetelu ning lisa. Sisukorras esitatakse lisade numbrid ning pealkirjad.

10. Lühendid esitatakse loeteluna, kui töös on üle paarikümne vähetuntud lühendi või sümboli. Loetelu vormistamisel paigutatakse tähised vasakpoolsesse veergu tähestikulises järjekorras, paremal esitatakse nende seletused täissõnaliste väljendustega. Lühendid moodustatakse suurtähtlühenditena, väiketähtlühenditena, punktide kasutamisega või ilma, vastavalt eesti keele grammatikareeglitele.

11. Sissejuhatuses käsitletakse järgmisi aspekte:

a. töö teema tähtsus, vajalikkus;
b. töö hüpotees (kui see püstitatakse), mida tööga tõestatakse või kummutatakse;
c. töö eesmärk ja ülesanded;
d. uurimisobjekt;
e. meetodid (teed ja viisid, mida kasutati materjali kogumiseks ja läbitöötamiseks);
f. nimetatakse lähtematerjalid ja allikad.

12. Sissejuhatuses ei tooda ära töö tulemusi, sissejuhatuse maht ei ületa 1/10 töö põhiosa mahust. Sissejuhatuses võib avalda tänu isikutele, institutsioonidele, kes osutasid abi töö valmimisele.

13. Töö põhiosas tuuakse ära kõik oluline, alates probleemi püstitamisest kuni lahenduste, tulemuste ja järelduste esitamiseni, antakse lahendused sissejuhatuses püstitatud eesmärkidele, hüpoteesidele, tutvustatakse ja põhjendatakse töö teostamise metoodikat.

14. Töö tulemuste esitamisel on tähtis osa autori tekstil, kus analüüsitakse, võrreldakse ja üldistatakse saadud andmed. Arutluses peavad selguma autori arvamused ja seisukohad saadud tulemuste kohta.

15. Töö põhiosa ilmestavad tabelid, eksperimendi materjalid, andmete töötlemise õigsuse kontrollimist võimaldavad algmaterjalid jm esitatakse lisadena.

16. Töö kokkuvõte moodustab eraldi peatüki ning koosneb tööst tulenevatest olulisematest järeldustest ja ettepanekutest. Kokkuvõttes ei tooda uusi, põhiosas esitamata järeldusi ja ettepanekuid. Samuti ei sisalda kokkuvõte viiteid töö põhiosale ega allikatele. Järeldustena tuuakse välja olulisemad tulemused. Kokkuvõtte maht ei ületa 1/10 töö põhiosa mahust.

17. Kasutatud allikate loetelus esitatakse ainult töös viidatud allikad ja teisalt peab igale loetelus olevale allikale leiduma töös viide.

18. Viitamise viisist olenevalt on kirjed loetelus nummerdatud või mitte:

a) Tekstisisene ehk nime/aasta viitamine

Nime/aasta viitamisel tuuakse ümarsulgudes autori perekonnanimi, väljaande ilmumisaasta ja soovitavalt leheküljed, mis eraldatakse aastast kooloni või komaga, nt (Tamm 1999: 3) või (Tamm 1999, lk 3). Kui tekstis on esitatud autori nimi, siis sulgudes pole kordamine vajalik, nt oma töös käsitles Tamm (1999:3). Kuni kolme autori puhul tuuakse kõik nimed, enamate autorite puhul või kui autoreid pole märgitud, siis tuuakse sulgudes trükise pealkirja esimesed sõnad. Allikate loetelus esitatakse viited nummerdamata, tähestikuliselt või vastavalt tekstis viitamise järjekorrale.

b) Tekstijärgne ehk numbriline viitamine

Numbrilisel viitamisel tuuakse nurksulgudes või kaldkriipsude vahel viitekirje järjekorranumber allikate loetelus ja leheküljed, nt [8:5] või [8 lk 5]. Allikate loetelus on kõik kirjed nummerdatud, kirjed järjestatakse tähestikuliselt või vastavalt viitamise järjekorrale.

19. Viitekirje koostatakse järgmistest andmetest :

1.1. Kuni kolme autoriga raamatu puhul:
Autor(id). Pealkiri: alapealkiri. Kordustrükiandmed. Ilmumiskoht: Kirjastus, ilmumisaasta.

1.2. Enam kui kolme autoriga ja autorita trükise puhul:
Pealkiri: alapealkiri/ Autorite või koostaja/toimetaja nimi. Kordustrükiandmed. Ilmumiskoht: kirjastus, ilmumisaasta.

1.3. Kogumiku ja jätkväljaande artikli puhul:
Autor. Artikli pealkiri. - Rmt: Väljaande pealkiri ja number. Koostaja või toimetaja. Ilmumiskoht: kirjastus, ilmumisaasta ja leheküljed.

1.4. Ajakirjaartikli puhul:
Autor. Pealkiri. - *Ajakirja nimetus*, ilmumisaasta, ajakirja number ja leheküljed.

1.5. Ajaleheartikli puhul:
Autor. Pealkiri. - Ajalehe nimetus. Ilmumiskuupäev (aasta, päev, kuu) ja suuremate lehtede puhul leheküljed.

1.6. Lõputööde puhul:
Autori perekonna ja eesnimi, töö pealkiri, kõrgkool ja õppetool, koht, aasta, nurksulgudes töö liik.

1.7. Intervjuu puhul:
Intervjueeritava nimi, intervjuu pealkiri, intervjueerija nimi, intervjueerimise aeg ja koht, intervjuu salvestuse vorm (käsikiri, helisalvestis, videolindistus).

1.8. Elektrooniliste materjalide puhul:
Nurksulgudes esitatakse nurksulgudes multimeedia tüüp, nt [WWW], [CD-Rom] , kirje lõpus tuuakse ümarsulgudes kasutamise kuupäev.

20. Mahuka töö puhul koostatakse töös orienteerumiseks register: märksõnad otsitakse tekstist välja arvuti abil. Register paikneb kasutatud allikate loetelu järel, enne lisasid.

21. Kui töös on vähe tabeleid/jooniseid (kuni 10), soovitatakse ühtset, tööd läbivat numeratsiooni, suurema arvu puhul võib nummerdada peatükkide lõikes.

22. Tabeli number ja pealkiri kirjutatakse enne tabelit, joonise number ja allkiri aga joonise alla. Tabelite ja jooniste nimetused on nendes esitatud sisu avavad ja võimalikult lakoonilised. Joonised ja tabelid seostatakse tekstiga ja neile tuleb viidata. Kui tabel või joonis on esitatud allikate põhjal, tehakse viide allikale.